2ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ της Δημοκρατικής Αριστεράς

Οι θέσεις της Κεντρικής Επιτροπής

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Περιεχόμενα

Οι θέσεις της Κεντρικής Επιτροπής

1. Η κρίση στην Ελλάδα και ο κίνδυνος χρεοκοπίας.

2. Η πολιτική των μνημονίων: Οικονομικά αναποτελεσματική και κοινωνικά άδικη.

3. Τα κόμματα και οι πολιτικές τους για την αντιμετώπιση της κρίσης.

4. Η πρόταση της ΔΗΜΑΡ για μια δημοκρατική διέξοδο από την κρίση.

5. Η συγκρότηση του προοδευτικού τρίτου πόλου.

6. Οι ευρωεκλογές να αποτελέσουν μια προοδευτική απάντηση στην κρίση

7. Αυτοδιοικητικές εκλογές.

8. Αναβάθμιση των λειτουργιών του κόμματος.

Τροπολογία 1

Η συμμετοχή στην κυβέρνηση,
τομή στη σύγχρονη ιστορία της αριστεράς

Τροπολογία 2

Για την ανασυγκρότηση του Προοδευτικού
Μεταρρυθμιστικού Χώρου

Τροπολογία 3

Πρόταση για ένταξη σε ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα

«Αριστερό Δίκτυο»

Συμβολή του προσυνεδριακό διάλογο

Η κρίση στην Ελλάδα και ο κίνδυνος χρεοκοπίας

Η χώρα οδηγήθηκε στα πρόθυρα της χρεοκοπίας, σε ένα περιβάλλον παγκόσμιας κρίσης. Η κρίση αυτή οφείλεται στην αποδέσμευση των χρηματαγορών από κάθε πλαίσιο πολιτικής ρύθμισης, δημοκρατικού ελέγχου και εποπτείας. Οφείλεται επίσης στην προώθηση της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας χωρίς πολιτική διεύθυνση, στη βάση μιας μορφής ανταγωνισμού που στηρίζεται στη μείωση του κόστους εργασίας και στην αφαίρεση κοινωνικών δικαιωμάτων.

Η οξύτατη όμως ελληνική κρίση που έφερε τη χώρα στα πρόθυρα της χρεοκοπίας έχει σημαντικές εγχώριες δομικές αιτίες, που βεβαίως επιδεινώθηκαν από την παγκόσμια κρίση. Συνδέεται με τις τεράστιες παθογένειες του κοινωνικοοικονομικού μοντέλου και του συστήματος πολιτικής διακυβέρνησης. Στον πυρήνα της βρίσκεται το ίδιο το πολιτικό σύστημα, που, με κύρια ευθύνη του ΠΑΣΟΚ και της Ν.Δ. οικειοποιήθηκε τη δημόσια διοίκηση, διαμόρφωσε μηχανισμούς πελατειακής εκπροσώπησης των συμφερόντων επιμέρους ομάδων στο κράτος, κατακερμάτισε τους θεσμούς, οδήγησε τη χώρα στο τέλμα της διαφθοράς και διαμόρφωσε μια κρατικοδίαιτη, χωρίς ισχυρά θεμέλια ανάπτυξη.

Οι παθογένειες συγκαλύπτονταν όσο η χώρα είχε τη δυνατότητα να δανείζεται με πολύ χαμηλά επιτόκια, δημιουργώντας μεγέθυνση του ΑΕΠ μέσω της αύξησης της κατανάλωσης. Αυτό το μοντέλο ανάπτυξης δημιούργησε έξαρση του ατομικισμού και απαξίωσε έννοιες όπως το δημόσιο συμφέρον, τα κοινωνικά δικαιώματα και οι διεκδικήσεις. Καλλιέργησε ένα κλίμα ανοχής ή/ και επιβράβευσης του άνομου πλούτου. Δημιούργησε μεγάλες ανισότητες μεταξύ ομάδων εργαζομένων και ηλικιακών ομάδων. Διαμόρφωσε ένα κατακερματισμένο και συντεχνιακό μοντέλο κοινωνικής προστασίας.

Αυτά τα δομικά χαρακτηριστικά οδήγησαν το 2009 στον εκτροχιασμό του δημοσιονομικού ελλείμματος, του δημόσιου χρέους και του εμπορικού ελλείμματος. Η προσφυγή στη χρηματοδοτική υποστήριξη των εταίρων ήταν απαραίτητη, καθώς η ανεύρεση χρηματοδοτικών πόρων εκτός αγορών κατέστη υποχρεωτική. Η δομική αδυναμία της Ε.Ε ελλείψει μηχανισμών να διαχειριστεί την κρίση και η πολιτικά συντηρητική αντιμετώπισή της οδήγησαν σε επιλογές που δεν αντιστοιχούσαν σε ένα πλαίσιο αλληλεγγύης μεταξύ εταίρων.

Η πολιτική των μνημονίων: Οικονομικά αναποτελεσματική και κοινωνικά άδικη

Το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής που προωθήθηκε μέσω των μνημονίων απέβλεπε σχεδόν αποκλειστικά στη διασφάλιση της αποπληρωμής των δανείων και όχι στη δημοσιονομική εξυγίανση, με την οικονομία ζωντανή και την κοινωνία όρθια. Συγκεκριμένα:

- Δομήθηκε με τιμωρητική λογική και στηρίχτηκε στην πολιτική της εσωτερικής υποτίμησης και τη νεοφιλελεύθερη αντίληψη για το ρόλο του κράτους.
- Αποτέλεσε μια βίαιη διαδικασία, αποσυνδεμένη από κάθε έννοια αναπτυξιακής διάστασης και κοινωνικής προστασίας. Στόχευσε στο δημοσιονομικό πλεόνασμα μέσω τεράστιων περικοπών των δημόσιων δαπανών, έχοντας παράλληλα λανθασμένη πρόβλεψη για την επίπτωση που θα είχε αυτό στο μέγεθος της ύφεσης
- Επέφερε μεγάλες μισθολογικές περικοπές, αφαίρεσε κοινωνικά και εργασιακά δικαιώματα χωρίς κανένα περιορισμό και απορύθμισε πλήρως τις συνθήκες ζωής της πλειονότητας του πληθυσμού, χωρίς καμιά πρόβλεψη στήριξης για όσους οδηγούνταν στο περιθώριο.
- Κατέληξε σε συνεχή οριζόντια μέτρα με το κύριο βάρος να πέφτει στους μισθωτούς, στους συνταξιούχους, στην ακίνητη περιουσία ανεξαρτήτως μεγέθους, και εν γένει στους συνεπείς φορολογούμενους.
- Σε αρκετές περιπτώσεις οδήγησε στην υλοποίηση επιβαρυντικών μέτρων χωρίς ουσιαστικό δημοσιονομικό όφελος.

Παρά το γεγονός ότι περιελάμβανε και μεταρρυθμίσεις που στόχευαν στον εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό των δημόσιων λειτουργιών, αυτές επισκιάστηκαν από το συνολικό του χαρακτήρα, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις υπονομεύτηκαν από πελατειακές και κατεστημένες σχέσεις.

Έτσι, το πρόγραμμα οδήγησε στην τεράστια ύφεση, στην παραγωγική και κοινωνική καθίζηση (πτώση του ΑΕΠ κατά 23%, μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας, παραγωγικό κενό 15%, αύξηση της ανεργίας στο 27%, πτώση του εισοδήματος που κυμαίνεται από 35 – 50 %, μείωση των επενδύσεων κατά 40% και φτωχοποίηση μεγάλης μερίδας του πληθυσμού). Επιπλέον, οδήγησε στην τεχνολογική υστέρηση και στην υποβάθμιση των μακροοικονομικών προοπτικών της χώρας. Η πολιτική των μνημονίων δεν δημιούργησε την κρίση. Απέτυχε όμως να συγκροτήσει μια πολιτική εξόδου, αποδιαρθρώνοντας την οικονομία και την κοινωνία.

Τα κόμματα και οι πολιτικές τους για την αντιμετώπιση της κρίσης

Α. Οι δυνάμεις που αποτελούν τον πυρήνα των κυβερνήσεων

Η αδυναμία των κυρίαρχων πολιτικών δυνάμεων να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν ένα εθνικό σχέδιο προσαρμογής οδήγησε στην υιοθέτηση του πλαισίου που όριζαν κάθε φορά οι δανειστές. Κατά συνέπεια, δεν προώθησαν ένα αποτελεσματικό και ισορροπημένο πρόγραμμα με δίκαιο επιμερισμό των βαρών και χωρίς οριζόντιες περικοπές.

Το ΠΑΣΟΚ ως κυβέρνηση, ακόμη και ως βασικός κυβερνητικός πόλος, ταυτίστηκε με το σύνολο των πολιτικών που απέρρεαν από το μνημόνιο, παρουσιάζοντας την επιλογή αυτή σαν μονόδρομο. Το δεύτερο μνημόνιο ενίσχυσε την πολιτική της εσωτερικής υποτίμησης και συμπεριέλαβε ρυθμίσεις υποβάθμισης της εργασίας και στον ιδιωτικό τομέα. Κατά την περίοδο της τρικομματικής διακυβέρνησης δεν υποστήριξε με συνέπεια την εναλλακτική πολιτική που προτείναμε σε κρίσιμα ζητήματα, όπως είναι τα εργασιακά, η αντικατάσταση του ΕΕΤΗΔΕ, οι χωρίς αξιολόγηση απολύσεις στο δημόσιο και οι αποκρατικοποιήσεις εθνικών δικτύων. Με τις συνεχείς υπαναχωρήσεις αποδυνάμωσε την προσπάθεια να στραφεί η κυβέρνηση σε προοδευτικές λύσεις και σε μια σθεναρή διαπραγμάτευση με τους εταίρους στα θέματα που αυτό ήταν απαραίτητο. Με τη μονόπλευρη αντίληψη για την πολιτική σταθερότητα και τη ροπή στη διατήρηση με κάθε κόστος κυβερνητικών θέσεων, οδηγείται στην άνευ όρων αποδοχή συντηρητικών πολιτικών.

Η Νέα Δημοκρατία επιχείρησε να αποκρύψει τις βαρύτατες ευθύνες που έχει για τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό της χώρας, με την πολιτική που ακολούθησε την περίοδο 2004-2009. Προεκλογικά εξήγγειλε ένα εναλλακτικό, πιο ισορροπημένο ανάμεσα στην ανάπτυξη και τη δημοσιονομική προσαρμογή μίγμα πολιτικής, το οποίο στη συνέχεια αποδείχθηκε ότι είχε αποκλειστικά επικοινωνιακή υπόσταση.

Ενώ στην πρώτη φάση της τρικομματικής κυβέρνησης, έως τη συμφωνία του Eurogroup το Δεκέμβρη του 2012, λειτούργησε με γνώμονα την κοινή προσπάθεια των κυβερνητικών εταίρων για την παραμονή της χώρας στο ευρώ, στη συνέχεια και σταδιακά προώθησε μια δεξιά ατζέντα με εμφανή στόχο την αύξηση της κομματικής επιρροής. Κύρια χαρακτηριστικά της ήταν η αντιαριστερή ρητορεία, ο διχαστικός λόγος και ο βαθύς ιδεολογικός συντηρητισμός. Τελικά, ενώ ως πρώτο κόμμα όφειλε να διαφυλάξει τους όρους συνεργασίας μεταξύ των κομμάτων που στήριζαν την κυβέρνηση, προώθησε τον επικαθορισμό της κυβερνητικής πολιτικής με την ιδεολογικοπολιτική σφραγίδα της.

Β. Η Δημοκρατική Αριστερά

Β1. Η προεκλογική μας στάση και πρόταση

Η Δημοκρατική Αριστερά πρότεινε ένα νέο πολιτικό σχέδιο για τη χώρα που έθετε ως κύριο στόχο την παραμονή στο ευρώ, με σταδιακή απαγκίστρωση από τους επαχθείς όρους του μνημονίου και παράλληλη προώθηση εξυγιαντικών και δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων.

Μετά τις εκλογές του Μαΐου 2012 και την αποτυχία να συγκροτηθεί κυβέρνηση –όχι με δική μας ευθύνη– προβάλαμε, ενόψει των εκλογών του Ιουνίου, τη βασική θέση ότι η ψήφος στη Δημοκρατική Αριστερά συνιστά «εντολή για λύση». Η κατάσταση στη χώρα τον Ιούνιο του 2012 εμπεριείχε πολλούς κινδύνους. Η αποχώρηση από το ευρώ, όπως αποδείχθηκε και μετέπειτα, ήταν πολύ πιθανή εκδοχή. Έπρεπε να γίνει μια μεγάλη εθνική προσπάθεια για να αποτραπεί αυτή η εξέλιξη. Γιαυτό μετά το αποτέλεσμα των εκλογών που ανέ-

δειξαν ως πρώτο κόμμα τη Ν.Δ, αποφασίσαμε τη συμμετοχή μας στην τρικομματική κυβέρνηση, παρά τις μεγάλες πολιτικές διαφορές που είχαμε με τους άλλους δύο εταίρους. Στόχος μας ήταν η αποτροπή των αρνητικών εξελίξεων, η επαναδιαπραγμάτευση των επαχθών όρων του μνημονίου και η προώθηση ορισμένων βασικών και αναγκαίων μεταρρυθμίσεων.

Β2. Η συμμετοχή μας στην κυβέρνηση.

Με τη συμμετοχή μας συμβάλαμε ώστε να εξασφαλιστούν η συνέχιση της χρηματοδότησης, η μείωση του χρέους και η πολιτική δέσμευση των ευρωπαίων εταίρων για παραμονή της χώρας στο ευρώ. Ταυτόχρονα δώσαμε τη μάχη για να υπάρξουν ουσιαστικές αλλαγές στο πρόγραμμα προσαρμογής ώστε να συνδεθεί με την ανάπτυξη και την κοινωνική προστασία, σε πολλές περιπτώσεις χωρίς τη συνεπή στήριξη της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ. Συγκεκριμένα με τη συμμετοχή μας:

- Δώσαμε κρίσιμη μάχη για ισοδύναμα μέτρα και εν τέλει, θεωρώντας ότι οι ρυθμίσεις που ήρθαν προς ψήφιση στη Βουλή οδηγούσαν σε μια επικίνδυνη αποδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων, καταψηφίσαμε το σύνολο τους.
- Πετύχαμε να ενσωματωθεί στη συμφωνία η ρύθμιση που προβλέπει ότι το 70% της όποιας υπερκάλυψης των δημοσιονομικών στόχων θα κατευθύνεται στην κοινωνική πολιτική και όχι στην εξυπηρέτηση του χρέους.
- Αποτρέψαμε αυξήσεις της φορολογίας εισοδήματος για τα στρώματα του πληθυσμού με χαμηλό εισόδημα.
- Αποκρούσαμε ανορθολογικές απαιτήσεις της τρόικας και υπερασπιστήκαμε το κράτος δικαίου. Ξεκινήσαμε ριζικές διαρθρωτικές αλλαγές στη δημόσια διοίκηση με αξιολόγηση δομών και αξιολόγηση απόδοσης του προσωπικού, με σχέδια στελέχωσης και με περιγράμματα αποστολών και θέσεων εργασίας. Καταφέραμε να αποτρέψουμε αθρόες και οριζόντιες απολύσεις υπαλλήλων και να καθιερώσαμε την κινητικότητα, μετακινώντας 2000 υπαλλήλους σε θέσεις με βέλτιστη απόδοση για το κοινωνικό σύνολο με σεβασμό στο Νόμο και στο Σύνταγμα.
- Προετοιμάσαμε την ψήφιση του αντιρατσιστικού νομοσχεδίου και αναμορφώσαμε τον κώδικα περί ναρκωτικών με στροφή στη θεραπευτική αντιπετώπιση.

Η συμμετοχή μας στην κυβέρνηση δεν ήταν χωρίς αδυναμίες, αφού δεν καταφέραμε:

- Να αποτρέψουμε το μονοσήμαντο προσδιορισμό της οικονομικής και πολιτικής ζωής της χώρας από την υλοποίηση των δεσμεύσεων που σχετίζονταν με την καταβολή των δόσεων χρηματοδότησης.
- Να επιβάλουμε, μετά την επιτυχή συμφωνία στη συνεδρίαση του Eurogroup το Δεκέμβριο του 2012, τη συνέχιση της επαναδιαπραγμάτευσης για την αλλαγή των μέτρων που αποδεικνύονταν στην πράξη αναποτελεσματικά ως προς το δημοσιονομικό τους σκέλος και εξαιρετικά επώδυνα στο κοινωνικό επίπεδο.
- Να καταγραφούμε στη συνείδηση των πολιτών ως η δύναμη που συνέβαλε καθοριστικά στην επίτευξη ικανοποιητικών λύσεων σε συγκεκριμένα προβλήματα.
- Να αναδείξουμε επικοινωνιακά ό,τι επιτυγχάναμε με τη συμμετοχή μας.

Ο τρόπος συμμετοχής μας στη στελέχωση του κράτους (που αφορούσε 100 απλά μέλη Δ.Σ και 31 έμμισθες θέσεις διοίκησης) δημιούργησε εσφαλμένη εικόνα σε σχέση με την πρόθεσή μας που ήταν να αποκτήσουμε γνώση της κατάστασης και να συμβάλουμε στην ανασυγκρότηση φορέων και υπηρεσιών.

Β4. Η αποχώρησή μας από την κυβέρνηση.
Οι λόγοι της αποχώρησης μας από την κυβέρνηση ήταν:

> Η μετατροπή της κυβέρνησης συνεργασίας σε μονοκομματική της Ν.Δ. και η διαμόρφωση μη ισότιμων σχέσεων μεταξύ των κυβερνητικών εταίρων.
> Η σαφής συντηρητική στροφή της κυβέρνησης, η οποία συνοδεύτηκε με συστηματική απόρριψη των προτάσεων της ΔΗΜ.ΑΡ.
> Η υιοθέτηση ενός αυταρχικού προτύπου διακυβέρνησης», με συνεχείς πράξεις νομοθετικού περιεχομένου.
> Η αποδοχή ανορθολογικών απαιτήσεων της τρόικας και η προώθηση ενός μοντέλου «μεταρρυθμίσεων» που είχαν χαρακτήρα απορρυθμίσεων. Ο τρόπος διαχείρισης των ζητημάτων της ΕΡΤ και η συνακόλουθη απαλοιφή της από τον χάρτη των ΜΜΕ ήταν η επιτομή αυτών των πολιτικών.

Όλα τα παραπάνω μετέτρεπαν τη συμμετοχή της ΔΗΜΑΡ στην κυβέρνηση σε απλή στήριξη χωρίς ουσιαστικό αντίκρισμα στις εφαρμοζόμενες πολιτικές. Βεβαίως τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά αν και το ΠΑΣΟΚ επέμενε στις ίδιες ή παρόμοιες με εμάς κατευθύνσεις. Δυστυχώς αυτό δεν συνέβη. Με αυτά τα δεδομένα δεν είχαμε άλλη επιλογή. Δεν μπορούσαμε να συναινέσουμε στη συντηρητική στροφή της κυβέρνησης, ούτε να επιτρέψουμε να θεωρηθεί η προσήλωσή μας στην πολιτική σταθερότητα μορφή συναίνεσης σε αυτή τη στροφή. Όσο σωστή ήταν η επιλογή συμμετοχής στην κυβέρνηση άλλο τόσο σωστή ήταν η επιλογή της αποχώρησης.

Η αποχώρησή μας από την κυβέρνηση δεν μεταβάλλει τη στάση ευθύνης που έχουμε απέναντι στα προβλήματα της χώρας, ούτε ισοδυναμεί με αποχώρηση από την προσπάθεια υπέρβασης τη κρίσης. Αυτό αποδεικνύεται εμπράκτως με τη θετική ψήφο μας σε σειρά νομοσχεδίων που εκτιμήσαμε ότι ήταν σε σωστή κατεύθυνση. Αυτό αποδεικνύεται και από το ότι καταθέτουμε δικές μας εναλλακτικές προτάσεις. Στόχος μας είναι η διέξοδος από την κρίση με τη μετακίνηση του άξονα των λύσεων σε προοδευτική κατεύθυνση.

Β5. Βασικά συμπεράσματα από τη συμμετοχή μας στην κυβέρνηση.
Η συμμετοχή μας στην κυβέρνηση ανέδειξε κρίσιμες για το μέλλον παραμέτρους, για τις κυβερνήσεις συνεργασίας αλλά και για την ίδια την «κυβερνώσα αριστερά», όπως:

> Η συνεργασία προϋποθέτει δέσμευση επί της προγραμματικής συμφωνίας και παρακολούθηση της εφαρμογή της.
> Η εφαρμογή των πολιτικών πρέπει να αποτυπώνει τον κοινό πολιτικό τόπο και τις προωθητικές συνθέσεις. Η απόκριση σε εναλλακτικές προτάσεις πρέπει να είναι ουσιαστική και όχι να υποκαθίσταται από απειλές προς τους μικρότερους εταίρους για νέα προσφυγή σε εκλογές.
> Ο συντονισμός κυβερνητικού και κοινοβουλευτικού έργου, μεταξύ των κομμάτων που στηρίζουν την κυβέρνηση, είναι απαραίτητος.
> Οι πολιτικοί συσχετισμοί είναι κομβικό ζήτημα για τη δημιουργία δυνατοτήτων προώθησης πολιτικών.
> Η προώθηση προοδευτικών αλλαγών σε κυβερνητικό επίπεδο μπορεί να γίνεται μόνο με την ενεργή υποστήριξη αυτών των αλλαγών τουλάχιστον από μια κρίσιμη μάζα πολιτών.
> Η συμμετοχή στην κυβερνητική διαχείριση πρέπει να έχει σταθερό μέτωπο στις πρακτικές αδιαφάνειας και πελατειακών σχέσεων, που αναπαράγονται κατά πάγιο τρόπο.
> Η επιτυχής ανταπόκριση της ΔΗΜΑΡ στο ρόλο κυβερνητικού εταίρου προϋποθέτει τη συνεχή αναβάθμιση των ικανοτήτων του κόμματος για την εκπόνηση και προώθηση τεκμηριωμένων και εξειδικευμένων πολιτικών θέσεων.

Γ. Η πολιτική της δικομματικής κυβέρνησης μετά την αποχώρηση της ΔΗΜΑΡ

Η νέα δικομματική πλέον κυβέρνηση (ΝΔ - ΠΑΣΟΚ) ακολουθεί μια πολιτική απαρέγκλιτης υλοποίησης των προαπαιτούμενων για τη χρηματοδότηση δράσεων ακόμη και σε πεδία όπου η εφαρμογή τους αποδεικνύει καταφανώς την ανάγκη τροποποίησής τους. Οι προωθούμενες «μεταρρυθμίσεις» έχουν στην πλειονότητά τους αρνητικό αντίκτυπο στην κοινωνία με αποτέλεσμα να ενισχύονται ο φόβος και η αντιμεταρρυθμιστική στάση.

Η κυβέρνηση καλλιέργησε μια τεχνητή αισιοδοξία για ταχύτατη ανάκαμψη. Αυτό οδήγησε αφενός στην αυτοπαγίδευσή της και αφετέρου ενθάρρυνε τους εταίρους και την τρόικα να επιμένουν στη συνέχιση της ίδιας πολιτικής με τη συνεχή λήψη νέων μέτρων. Αυτή η ανελαστική στάση των δανειστών διαμορφώνει ένα πλαίσιο με υψηλό τον κίνδυνο της κοινωνικής και πολιτικής αποσταθεροποίησης.

Η προγραμματική συμφωνία «μακράς πνοής» της κυβέρνησης αποτυπώνει την επιλογή της στρατηγικής σύμπλευσης του ΠΑΣΟΚ με τη Ν.Δ και της συνέχισης της ίδιας πολιτικής. Πρόκειται για κείμενο «καλών προθέσεων», που δεν μπορεί να αποτελέσει άξονα της διακυβέρνησης καθώς δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες πολιτικές και μέτρα που να τις συνοδεύουν.

Δ. Ο ΣΥΡΙΖΑ

Ο ΣΥΡΙΖΑ εξαρχής επένδυσε περισσότερο στην όξυνση της κρίσης παρά στην αντιμετώπισή της. Ανέπτυξε ένα λόγο αριστερών στερεοτύπων, αρνούμενος να υποστηρίξει ακόμη και τις αναγκαίες αλλαγές για τον εξορθολογισμό της κατάστασης. Καλλιέργησε αυταπάτες για τη δυνατότητα κατάργησης των συμβατικών υποχρεώσεων της χώρας και απαλλαγής από το μνημόνιο μόνο με απόφαση της Ελληνικής Βουλής. Επέλεξε τον εύκολο λόγο της καταγγελίας και της υπόσχεσης για ολική επαναφορά στην πρότερη κατάσταση.

Σήμερα ταλαντεύεται μεταξύ μονομερούς καταγγελίας του μνημονίου και επαναδιαπραγμάτευσής του, λαϊκιστικής δημαγωγίας και αναζήτησης δίαυλων ένταξης σε ένα πλαίσιο ρεαλιστικότερων πολιτικών. Λόγω όμως των εξαρτήσεων που δημιούργησε η προηγούμενη στάση του δεν μπορεί να απαλλαγεί από κρατικο-συντεχνιακά στερεότυπα και αιτήματα, από τη λογική των εύκολων λύσεων και από παρωχημένες κρατικίστικες ιδέες. Η πολιτική του πρόταση εμπεριέχει τον κίνδυνο της απομόνωσης της χώρας από το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και συνακόλουθα τον κίνδυνο περιδίνησης της χώρας.

Στο επίπεδο της πολιτικής αντιπαράθεσης συμμετέχει - από κοινού με τη Ν.Δ - στην εμπέδωση ενός κλίματος τεχνητής πόλωσης και πολεμικής σύγκρουσης του τύπου «ή εμείς ή αυτοί», σε μια καρικατούρα δικομματισμού. Με αυτήν τη φυσιογνωμία και στάση δεν μπορεί να εκφράσει μια σύγχρονη, φερέγγυα και ρεαλιστική εναλλακτική πολιτική πρόταση.

Η πρόταση της ΔΗΜΑΡ για μια δημοκρατική διέξοδο από την κρίση

Η ελληνική οικονομία και κοινωνία βρίσκονται σε κρίσιμο σταυροδρόμι. Σταθεροποιούνται μεν τα δημόσια οικονομικά, όμως αυτό γίνεται με τρόπο που αποτελεί απειλή όχι μόνο για το επίπεδο διαβίωσης των πολιτών, αλλά και για την ίδια την επιβίωση ενός ευρέως φάσματος κοινωνικών στρωμάτων. Ο τρόπος επίτευξης του αναμενόμενου πρωτογενούς πλεονάσματος, με υπερβολική μείωση των απαραίτητων δημόσιων δαπανών και την υπερφορολόγηση, δεν μπορεί να είναι βιώσιμος.

Στην ελληνική κοινωνία η απαισιοδοξία μονιμοποιείται. Η αδυναμία του κράτους σε κρίσιμους τομείς παγιώνει μια εικόνα κατακερματισμένης κοινωνίας. Η εμφανής αναποτελεσματικότητα προς την κατεύθυνση της ανάταξης δημιουργεί μια ροπή σε λαϊκιστικές πολιτικές και ενισχύει τον ευρωσκεπτικισμό. Η τεχνητή πόλωση και ο υπέρμετρα συγκρουσιακός λόγος επιτείνουν την κρίση πολιτικής εκπροσώπησης. Η διείσδυση στον κοινωνικό ιστό της ναζιστικής εγκληματικής οργάνωσης «Χρυσή Αυγή» καθίσταται επικίνδυνη.

Η χώρα χρειάζεται μια ελπιδοφόρα προοπτική. Μια διαφορετική πολιτική εξόδου από την κρίση που θα διασφαλίζει την ευρωπαϊκή προοπτική, με όρους δημοκρατίας και κοινωνικής συνοχής και θα την ανασυγκροτεί σε προοδευτική κατεύθυνση.

Η πολιτική μας πρόταση ενσωματώνει τρεις διαστάσεις:

- Ένα πλέγμα προτεραιοτήτων εθνικής σημασίας που είναι δυνατόν να συγκεντρώσουν ευρύτατες συναινέσεις και συμπαρατάξεις.
- Την ουσιαστική επαναδιαπραγμάτευση με την Ε.Ε για μια νέα συμφωνία.
- Την προώθηση δημοκρατικών και προοδευτικών μεταρρυθμίσεων για την ανασυγκρότηση της χώρας.

Α. Προτεραιότητες εθνικής σημασίας και ευρύτατων συμπαρατάξεων.

Α1. Συμμετοχή της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ευρώ.

Η συμμετοχή της χώρας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο συνιστά ιστορικό πολιτικό επίτευγμα και ταυτόχρονα διαρκή πρόκληση για την ενσωμάτωση ευρωπαϊκών κατακτήσεων και προτύπων. Την περίοδο που διανύουμε η συμμετοχή μας συνδέεται με τον αγώνα για αλλαγή των πολιτικών αντιμετώπισης της κρίσης στη χώρα μας και για μια νέα συμφωνία με τους εταίρους. Σε αυτή τη δύσκολη στόχευση η κοινή δράση ευρύτερων πολιτικών δυνάμεων θα ενίσχυε τη διαπραγματευτική ικανότητα της χώρας μας. Η Ελληνική Προεδρία, το πρώτο εξάμηνο του 2014, πρέπει να αξιοποιηθεί ώστε να αναδειχθεί η ανάγκη για μεγαλύτερες και ισχυρότερες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης χρέους.

Α2. Αποτροπή της κοινωνικής αποσταθεροποίησης.

Αναγκαία προϋπόθεση για οποιοδήποτε πολιτικό σχέδιο είναι η αποτροπή της κοινωνικής αποσταθεροποίησης. Στόχος απόλυτης προτεραιότητας είναι η διασφάλιση στοιχειωδών όρων διαβίωσης για όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες. Αυτό προϋποθέτει εξασφάλιση πόρων και υλοποίηση άμεσων και αποδοτικών δημόσιων πολιτικών.

Α3. Εκσυγχρονισμοί υπέρ του γενικού συμφέροντος.
Η χώρα έχει ανάγκη από λειτουργικούς και τεχνολογικούς εκσυγχρονισμούς, η προώθηση των οποίων πρέπει να τύχει ευρύτερης στήριξης. Τέτοιοι είναι:

> Η εξυγίανση όλων των δημόσιων λειτουργιών με πάταξη της διαφθοράς και του παράνομου προσπορισμού πόρων.
> Η συντόμευση των διαδικασιών διαχείρισης κοινοτικών πόρων μέσω της υιοθέτησης καλών πρακτικών που έχουν εφαρμοστεί σε άλλες χώρες.
> Η ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης και η κωδικοποίηση του δικαίου.
> Η ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών.
> Η αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας, η απλοποίηση των διαδικασιών, η προώθηση υπηρεσιών «one stop shop», η πλήρης λειτουργική διασύνδεση των ηλεκτρονικών συστημάτων σε όλο το εύρος της δημόσιας διοίκησης και στην καθημερινότητα των πολιτών.
> Η ανάπτυξη των ευρυζωνικών υποδομών και της χρήσης νέων τεχνολογιών.

Α4. Αντιμετώπιση του ναζιστικού μορφώματος.
Η «Χρυσή Αυγή» λειτουργεί ως εγκληματική ναζιστική οργάνωση. Απέναντί της πρέπει να σταθεί η δημοκρατία με προσήλωση στη νομιμότητα και με συμπαράταξη όλων των πολιτικών δυνάμεων της. Η απάντηση πρέπει να δοθεί σε όλα τα επίπεδα: ποινική αντιμετώπιση, ενίσχυση της θεσμικής θωράκισης, ενεργοποίηση όλων των θεσμών του κράτους και των οργανώσεων των πολιτών, πολιτικό και ιδεολογικό μέτωπο απέναντι σε εθνικιστικές, ρατσιστικές, αντικοινοβουλευτικές ιδέες. Η αντιμετώπιση της Χ.Α θα γίνεται αποτελεσματικότερα όσο αναβαθμίζεται η ποιότητα της δημοκρατίας, εξυγιαίνεται η πολιτική λειτουργία, αποτρέπονται συνθήκες κοινωνικής ασφυξίας και δημιουργείται αίσθημα ασφάλειας στους πολίτες.

Α5. Αναβάθμιση των πολιτικών λειτουργιών και της διακυβέρνησης.
Η αντιμετώπιση της απαξίωσης του πολιτικού συστήματος είναι ζήτημα δημοκρατίας. Κοινός στόχος πρέπει να είναι η τοποθέτηση σε νέες βάσεις του πολιτικού και θεσμικού οικοδομήματος, ώστε να υπερβεί τη λογική εξυπηρέτησης των επιμέρους συμφερόντων και να λειτουργεί υπηρετώντας το γενικό συμφέρον. Αυτός ο στόχος μπορεί να προωθηθεί με την εγκαθίδρυση θεσμών διαφάνειας, την πάταξη της διαφθοράς, την πολλαπλή υποστήριξη της λειτουργίας των θεσμών, την αναβάθμιση της λειτουργίας του Κοινοβουλίου.

Παράλληλα είναι απαραίτητη η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός του συστήματος κυβερνητικής λειτουργίας με στόχο τη μεγαλύτερη αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα. Κρίσιμες παράμετροι είναι η ενίσχυση του συντονισμού, η αναβάθμιση των δημόσιων πολιτικών (σχεδιασμός, έλεγχος, αξιολόγηση), η κοινωνική λογοδοσία και η διασφάλιση της συνέχειας του κράτους και της μεταβίβασης δεδομένων.

Ταυτόχρονα είναι αναγκαία η αναβάθμιση της πολιτικής αντιπαράθεσης, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανάδειξη των σημείων στα οποία υπάρχει συμφωνία και η αντίστοιχη αποτελεσματικότερη προώθηση λύσεων σε αυτά.

Β. Επαναδιαπραγμάτευση με τους εταίρους για την αντικατάσταση του μνημονίου με μια νέα συμφωνία ανάπτυξης.

Η ολοκλήρωση των δόσεων της δανειακής σύμβασης δεν απαλλάσσει τη χώρα από τις υποχρεώσεις της έναντι των δανειστών και εταίρων. Σήμερα όμως απαιτείται η επαναδιαπραγμάτευση και η επίτευξη μιας νέας συμφωνίας που θα αντικαταστήσει το μνημόνιο με ένα Σύμφωνο Ανάπτυξης με έμφαση στην απασχόληση και στην κοινωνική συνοχή.

Κύριοι στόχοι αυτής της διαπραγμάτευσης είναι:

> Σύνδεση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής με την ανάπτυξη και την κοινωνική προστασία.
> Διεκδίκηση μέτρων χρηματοοικονομικής υποβοήθησης.
> Ουσιαστική μείωση του χρέους και των επιβαρύνσεών του.
> Ενίσχυση με αναπτυξιακό πρόγραμμα.
> Συντεταγμένη απεμπλοκή από την επίβλεψη μνημονιακού τύπου.

Αναλυτικά:

Β1. Σύνδεση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής με την ανάπτυξη και την κοινωνική προστασία

Η πορεία εφαρμογής του προγράμματος δείχνει ότι η πολιτική που επικεντρώνει στην αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών με μέτρα συρρίκνωσης της οικονομίας, δεν μπορεί να οδηγήσει στην έξοδο από την κρίση. Δεν θα επιτυγχάνει αποτελέσματα συμβατά με τους δημοσιονομικούς στόχους που έχουν τεθεί, ενώ θα επιφέρει υψηλό κοινωνικό κόστος και θα αναπαράγει την ύφεση.

Η σύνδεση της δημοσιονομικής προσαρμογής με την ανάπτυξη και την κοινωνική προστασία δεν είναι μόνο θέμα κοινωνικής δικαιοσύνης αλλά και ο μόνος δρόμος για τη διατήρηση πρωτογενών πλεονασμάτων και την έξοδο από την κρίση. Απαιτείται διαπραγμάτευση σταθερή και συνεχής για να υπάρξουν αλλαγές προς τις εξής κατευθύνσεις:

α. Αποτελεσματικές και εξυγιαντικές αλλαγές στα έσοδα και τις δαπάνες

> Να αναδιοργανωθεί το σύστημα διαχείρισης των δημοσίων δαπανών με καθιέρωση του προϋπολογισμού απόδοσης ώστε να ελέγχεται η αναγκαιότητα και το ύψος κάθε δαπάνης και να συνδέεται με το παραγόμενο κοινωνικό και αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Οι μειώσεις δαπανών πρέπει να προέλθουν από την καταπολέμηση της σπατάλης και της διαφθοράς στις κρατικές προμήθειες (εξοπλιστικές, λειτουργικές, υγείας κ.λπ.).
> Να αναδιοργανωθούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και να καταπολεμηθεί η φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή.
> Να τροποποιηθούν μέτρα που αποδείχθηκαν αναποτελεσματικά, όπως η φορολογία πετρελαίου θέρμανσης και ο διακανονισμός υποχρεώσεων προς το κράτος.
> Να επεκταθεί ο συμψηφισμός οφειλών και απαιτήσεων μεταξύ ιδιωτών και Δημοσίου από το στενό δημόσιο τομέα σε όλους τους οργανισμούς της γενικής κυβέρνησης.

β. Ανακατανομή των βαρών και προστασία των αδύναμων κοινωνικών ομάδων

> Να τερματιστεί η αδιέξοδη πολιτική για λήψη νέων μέτρων που μειώνουν μισθούς, συντάξεις και επιδόματα και επιδεινώνουν την ύφεση. Η λήψη οριστικών αποφάσεων για τη μείωση του χρέους θα δημιουργήσει νέα δεδομένα σχετικά με το δημοσιονομικό και χρηματοδοτικό κενό.
> Να δοθεί τέλος στην περιστολή των κοινωνικών παροχών. Να υπάρξουν αλλαγές στις ρυθμίσεις ασφαλιστικών υποχρεώσεων ώστε να αρθεί ο αποκλεισμός εκατοντάδων χιλιάδων μικρομεσαίων και των οικογενειών τους από τις υπηρεσίες υγείας.
> Να μειωθούν οι φορολογικές επιβαρύνσεις, σε συνδυασμό με την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και την εδραίωση μιας δίκαιης και σταθερής προοδευτικότητας στη φορολογική κλίμακα, ώστε να πληρώσουν λιγότερους φόρους όσοι έχουν χαμηλά εισοδήματα. Σημαντικό μέτρο είναι η φορολόγηση όλων των εισοδημάτων σε ενιαία κλίμακα ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσης. Ο φόρος ακινήτων πρέ-

πει να μειωθεί και να αλλάξει ώστε από φόρος επί του μεμονωμένου ακινήτου να γίνει φόρος της συνολικής ακίνητης περιουσίας. Η μείωση του Φ.Π.Α πρέπει να βρίσκεται στις προτεραιότητες.

> Να υπάρξει επαναφορά της επεκτασιμότητας των συλλογικών συμβάσεων και να αυξηθεί ο κατώτατος μισθός σε συνδυασμό με δράσεις ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας μέσω άλλων παραμέτρων όπως το μη μισθολογικό κόστος, η παραγωγικότητα της εργασίας και το γενικότερο οικονομικό – φορολογικό και θεσμικό-πλαίσιο που παρέχεται στις επιχειρήσεις.
> Να υπάρξει ρύθμιση των οφειλών προς τις τράπεζες με τρόπο που θα δίνει τη δυνατότητα δίκαιης αποπληρωμής, με χρονική μετακύλιση δόσεων χωρίς επιβαρύνσεις και με δυνατότητα περικοπής τμήματος των δανείων στις περιπτώσεις που έχει καταβληθεί το αρχικό ποσό. Να προστατευτεί η πρώτη κατοικία.

γ. Σύνδεση του προγράμματος προσαρμογής με την ανάπτυξη, με κύριες παραμέτρους:

> Την αλλαγή της συνήθους πρακτικής μείωσης των δημόσιων επενδυτικών δαπανών για την επίτευξη δημοσιονομικών στόχων.
> Την ενίσχυση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων μέσω του προγράμματος δημόσιων επενδύσεων και την ταχύτερη αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων(ΕΣΠΑ και νέου Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης). Τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας μέσω της απόδοσης προτεραιότητας σε παρεμβάσεις με υψηλό εισοδηματικό πολλαπλασιαστή και βέλτιστη συσχέτιση με τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
> Τη λήψη μέτρων ενάντια στην ύφεση που βελτιώνουν τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές της οικονομίας.
> Την ενίσχυση των κινήτρων για την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων συμπεριλαμβανομένων και των αναπτυξιακών κινήτρων του φορολογικού συστήματος.

δ. Αλλαγές στους στόχους, τους δείκτες και τις «ρήτρες» του προγράμματος

Για να προχωρήσουν τα προαναφερόμενα χρειάζεται η διαπραγμάτευση να στραφεί στην ουσιαστική αλλαγή της οικονομικής πολιτικής του μνημονίου και στη νομοθετική κατοχύρωση των νέων προτεραιοτήτων όπως:

> Η ενεργοποίηση της ανάπτυξης και η αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της ύφεσης να λάβουν προτεραιότητα έναντι της λογιστικής προσέγγισης.
> Η ρεαλιστική «προσγείωση» των δημοσιονομικών στόχων.
> Η συμπερίληψη κοινωνικών δεικτών (ποσοστό ανεργίας και ποσοστό κάτω του ορίου φτώχειας) στους δείκτες αξιολόγησης της οικονομικής πολιτικής.
> Η αυτόματη διάθεση του 30% του συνολικού ποσού του πρωτογενούς πλεονάσματος σε δράσεις κοινωνικής στήριξης των αδύναμων ομάδων.

Β2. Διεκδίκηση μέτρων χρηματοοικονομικής υποβοήθησης.

Η ανάταξη της πραγματικής οικονομίας προϋποθέτει την άμεση λήψη μέτρων που θα ενισχύσουν τη ρευστότητα. Στην κατεύθυνση αυτή πρέπει να προχωρήσουν τα εξής:

> Η διεκδίκηση ειδικών μέτρων ενίσχυσης της ρευστότητας από την ΕΚΤ που θα διατηρούνται σε ισχύ στο διάστημα της προσαρμογής.
> Ο περιορισμός των επιτοκίων χρηματοδοτήσεων των συστημικών τραπεζών κατά το πρότυπο άλλων χωρών της ευρωζώνης.
> Η θέσπιση ειδικών προγραμμάτων ανάκτησης παραγωγικών δραστηριοτήτων για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας με σύμπραξη κράτους και τραπεζών στο πλαίσιο ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων.

- Η κατάργηση εμποδίων εισόδου στον τραπεζικό κλάδο και η προσαρμογή του πλαισίου ίδρυσης ιδιωτικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων τοπικής εμβέλειας.
- Η εναρμόνιση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των συνεταιριστικών τραπεζών με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.
- Η αναθεώρηση του πλαισίου πρόσβασης των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση απευθείας από το επενδυτικό και αποταμιευτικό κοινό, υπό την άμεση εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Η χρηματοδοτική στήριξη των ΜμΕ με υποχρέωση των τραπεζών σε παροχή ρευστότητας προς την παραγωγική οικονομία.

Β4. Ελάφρυνση των επιβαρύνσεων του χρέους.
Το χρέος της χώρας βρίσκεται στο 170% του ΑΕΠ με τεράστια ετήσια επιβάρυνση πληρωμών. Η αβεβαιότητα για την εξυπηρέτησή του επιφέρει μειωμένες επενδύσεις. Η προσπάθεια μείωσης του μόνο μέσω της δημοσιονομικής προσαρμογής δεν μπορεί να τελεσφορήσει.

Η χώρα πρέπει να επιδιώξει άμεσα μια νέα συμφωνία με τους εταίρους που θα καταστήσει το χρέος βιώσιμο. Στόχος πρέπει να είναι η μείωση του συνολικού ποσού (το 75% ανήκει στον επίσημο τομέα), η ελάφρυνση της ετήσιας επιβάρυνσης στον προϋπολογισμό και η ομαλοποίηση της μέσης ετήσιας πληρωμής.

Στην κατεύθυνση αυτή πρέπει να διασφαλιστεί η μακρόχρονη χρονική μετακύλιση των ομολόγων που διακατέχουν η ΕΚΤ και οι κεντρικές τράπεζες των κρατών-μελών, η μείωση των επιτοκίων δανεισμού, η επιστροφή από τους φορείς του ευρωσυστήματος του τμήματος των κερδών που προκύπτει από τη διαφορά απόδοσης των ελληνικών ομολόγων με το μεσοσταθμικό επιτόκιο χορηγήσεων της ΕΚΤ. Σημαντική μέθοδος μείωσης είναι η αναδρομική εγγραφή του ποσού της ανακεφαλαιοποίησης των Τραπεζών στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM).

Β5. Αναπτυξιακή ενίσχυση.
Η μακροχρόνια ύφεση κατέστρεψε παραγωγικές δυνάμεις και απειλεί με εξουδετέρωση όλες τις δραστηριότητες καινοτομίας και τεχνολογικού εκσυγχρονισμού. Η ελληνική οικονομία χρειάζεται μια αναπτυξιακή ώθηση και αυτό μπορεί να γίνει μόνο με ισχυρή εξωγενή χρηματοδότηση που θα κινητοποιήσει εσωτερικές δυνάμεις και θα λειτουργήσει ως σηματωρός στις αγορές. Κύρια μέτρα σε αυτή την κατεύθυνση είναι:

- Η ενίσχυση της χώρας με ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα έκτακτης ανάγκης ικανό να αντιμετωπίσει την ύφεση, να ανατάξει την οικονομία, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και νέα εισοδήματα και να τροφοδοτήσει τα έσοδα του κράτους μέσα από την οικονομική μεγέθυνση. Το πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνει δημόσιες επενδύσεις, συγχρηματοδοτούμενα έργα και δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του ιδιωτικού και κοινωνικού τομέα. Η χρηματοδότηση του πακέτου μπορεί να προέλθει από τη χρηματοδοτική στήριξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, την αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων και τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων σε μετοχική βάση.
- Η συνέχιση των αποκρατικοποιήσεων με γνώμονα την εισροή κεφαλαίων αλλά και τη δημιουργία αναπτυξιακών προοπτικών. Τα δίκτυα πρέπει να παραμείνουν στην ιδιοκτησία του κράτους, ενώ οι οργανισμοί ύδρευσης πρέπει να βρίσκονται υπό δημόσιο έλεγχο. Η ενίσχυση των Ανεξάρτητων Ρυθμιστικών και Εποπτικών Αρχών είναι αναγκαία ώστε να υπάρχουν εγγυήσεις για την κοινωνικά αποδεκτή και αναπτυξιακά συμβατή λειτουργία των αποκρατικοποιημένων επιχειρήσεων.
- Η δημιουργία προϋποθέσεων για την ενίσχυση των άμεσων επενδύσεων και την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων μέσω της βελτίωσης των συνθηκών ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Β6. Συντεταγμένη απεμπλοκή από το μνημόνιο στο θεσμικό επίπεδο.
Ο δανεισμός της χώρας από το ευρωσύστημα μάς υποχρεώνει σε μια επιτήρηση της οικονομίας. Όμως είναι απαραίτητο να υπάρξει ένας νέος τύπος σχέσης - κατά το πρότυπο συνεργασίας με άλλες χώρες – που θα επιτρέπει στην ελληνική κυβέρνηση να σχεδιάζει και να εφαρμόζει με πολιτική αυτονομία μέτρα και ρυθμίσεις για την επίτευξη των στόχων που έχουν συμφωνηθεί. Τα δε θεσμικά όργανα της Ε.Ε να παρακολουθούν την κάλυψη των στόχων και να διεξάγουν πιλοτικούς ελέγχους.

Γ. Ένα προοδευτικό πρόγραμμα για την ανασυγκρότηση της χώρας.

Γ1. Προώθηση δημοκρατικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς
Η έξοδος της χώρας από την κρίση περνά μέσα από μεγάλες δομικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις σε όλους τους τομείς, που βεβαίως δεν στερούνται πολιτικού περιεχομένου. Οι μεταρρυθμίσεις που προωθούνται σήμερα προσδιορίζουν τις τάσεις και τους συσχετισμούς του μέλλοντος, με τρόπο αρνητικό για τις κοινωνικές δυνάμεις της εργασίας, της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας καθώς και για τη νέα γενιά.

Θεωρούμε κρίσιμο ζήτημα το χαρακτήρα των μεταρρυθμίσεων και δεν αποδεχόμαστε την άποψη ότι ένα σχέδιο εθνικής ανασυγκρότησης είναι πολιτικά και κοινωνικά απροσδιόριστο. Η συμφωνία μας στις αυτονόητες αλλαγές και εκσυγχρονισμούς είναι δεδομένη, δίνουμε όμως ταυτόχρονα την πολιτική μάχη για την κοινωνική διάσταση της ανασυγκρότησης. Δικός μας στόχος είναι η πραγματοποίηση δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων, που θα υπερβαίνουν το διαχωρισμό «αλλαγές με το μνημόνιο ή στασιμότητα με την αντιμνημονιακή πολιτική» και θα στοχεύουν:

> Στην αντιμετώπιση των παθογενειών χωρίς μετακύλιση των βαρών στους πολίτες - ειδικά τους αδύναμους – και με αποτροπή της αναπαραγωγής τους.
> Στην ένταξη της χώρας σε μια πορεία βιώσιμης ανάπτυξης με μείωση των ανισοτήτων και εμβάθυνση της δημοκρατίας.

Οι βασικοί άξονες του προγράμματος ανασυγκρότησης είναι:

Γ2. Εξυγίανση του πολιτικού συστήματος και δημοκρατική εμβάθυνση.
Στόχος μας είναι η εξυγίανση του πολιτικού συστήματος και η εμπέδωση του γενικού συμφέροντος ως γνώμονα των θεσμικών λειτουργιών. Βασικά σημεία αιχμής της πρότασης μας είναι:

> Αλλαγή του εκλογικού νόμου με καθιέρωση της απλής αναλογικής.
> Διαφάνεια στη χρηματοδότηση των κομμάτων και σημαντική περικοπή του κόστους του πολιτικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένης και της κατάργησης ποικίλων προνομίων του πολιτικού προσωπικού.
> Αλλαγή του νόμου περί ευθύνης υπουργών ώστε τα διαπραττόμενα αδικήματα να τιμωρούνται.
> Έλεγχος των οικονομικών όλων όσοι διαχειρίστηκαν δημόσιο χρήμα.
> Ρυθμίσεις για διασφάλιση της αυτονομίας της πολιτικής από κάθε λογής μικρά και μεγάλα συμφέροντα. Καθιέρωση διαδικασιών διαφάνειας παντού και πλήρης ανάπτυξη ανεξάρτητων μηχανισμών ελέγχου της πολιτικής εξουσίας.
> Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών, της διαβούλευσης και της λογοδοσίας.
> Ρυθμίσεις υποστηρικτικές για την ανασυγκρότηση των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων όχι ως εκφραστών συντεχνιακών αντιλήψεων αλλά ως πυλώνων της δημοκρατικής διαδικασίας και ουσιαστικής εκπροσώπησης ιδίως των πιο αδύναμων κοινωνικών στρωμάτων.

Γ3. Ανασυγκρότηση του κράτους και της δημόσιας διοίκησης

Στόχος μας είναι ένα κράτος επιτελικό και αποτελεσματικό, βασικός μοχλός της προσπάθειας ανάταξης της χώρας, που με αποδοτική διαχείριση των πόρων του θα προσφέρει ποιοτικές και αποδοτικές υπηρεσίες στους πολίτες στο πιο εγγύτερο σε αυτούς πεδίο. Προϋπόθεση είναι η συνολική αντιμετώπιση των μεγάλων παθογενειών του κράτους: Πελατειακή διάρθρωση, κομματική παρέμβαση, γραφειοκρατία και πολυνομία, διαφθορά και χαμηλή αποδοτικότητα.

Βασικά σημεία αιχμής της πρότασης μας είναι:

> Αποκέντρωση του Κράτους, με διαχωρισμό επιτελικών και λειτουργικών αρμοδιοτήτων, σε συνδυασμό με την αναβάθμιση της Αυτοδιοίκησης.
> Αναδιοργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης με αντιμετώπιση του κομματισμού, των πελατειακών σχέσεων, της γραφειοκρατίας και του νομικού φορμαλισμού, της διαφθοράς. Καθιέρωση νέων διαδικασιών με διαφάνεια και αξιοκρατία. Επανακαθορισμός όλης της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης με κριτήριο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη και τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.
> Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης με κινητικότητα και καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, συνδυάζοντας τον έλεγχο απόδοσης και την αξιολόγηση με τη διαρκή επιμόρφωση.
> Διαχωρισμός της εκκλησίας από το κράτος με πλήρη σεβασμό στις θρησκευτικές ελευθερίες.
> Αλλαγή της μεταναστευτικής πολιτικής, εδραίωση υποδομών με ανθρωπιστικό και αλληλέγγυο χαρακτήρα.
> Ανασυγκρότηση των υπηρεσιών ασφάλειας με ταυτόχρονο σεβασμό στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Γ4. Παραγωγική ανασυγκρότηση και βιώσιμη ανάπτυξη.

Στόχος μας είναι η ανακοπή της καθοδικής πορείας, η παραγωγική ανασυγκρότηση και η μετάβαση σε ένα νέο αναπτυξιακό και παραγωγικό πρότυπο, που θα επαναπροσδιορίσει θετικά τη θέση της χώρας στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας. Η επίτευξη αυτού του στόχου συναρτάται με την υπέρβαση των περιοριστικών πολιτικών που εφαρμόζονται σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Τα χαρακτηριστικά του νέου αναπτυξιακού προτύπου που προωθούμε είναι:

> Η νέα συνεργατική σχέση κράτους και ιδιωτικού τομέα με γνώμονα ότι οι παραγωγικές επιχειρήσεις είναι αυτές που δημιουργούν θέσεις εργασίας.
> Η προτεραιότητα στην παραγωγή και στην υψηλή προστιθέμενη αξία.
> Η αρμονική σύνδεση της οικονομικής δραστηριότητας με την προστασία του περιβάλλοντος.
> Η αύξηση της παραγωγικότητας τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα ώστε να προσεγγίσουμε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.
> Η προτεραιότητα σε παρεμβάσεις με υψηλό εισοδηματικό πολλαπλασιαστή δημιουργία και καλή συσχέτιση με τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
> Η δίκαιη ανταμοιβή της εργασίας και η διάχυση των ωφελειών στο κοινωνικό σύνολο.

Βασικά σημεία αιχμής της πρότασης μας είναι:

> Φορολογική μεταρρύθμιση (η οποία αποτελεί άμεση προτεραιότητα και πρέπει να γίνει εντός κρίσης) – με στόχο ένα φορολογικό σύστημα κοινωνικά δίκαιο, που δεν θα καταπνίγει τις αναπτυξιακές προοπτικές και θα υποστηρίζει τις παραγωγικές επενδύσεις για την τόνωση της απασχόλησης.
> Παροχή της απαιτούμενης ρευστότητας.

- Στοχευμένες δημόσιες παρεμβάσεις κυρίως στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και του ΣΕΣ. (ενίσχυση των υποδομών βασικών αναπτυξιακών τομέων, προγράμματα ενίσχυσης ΜΜΕ, δράσεις ανάσχεσης της ανεργίας)
- Ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγικής βάσης και στροφή σε διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες. Κρίσιμο ζήτημα είναι η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων αλλά και η απόκτηση ικανότητας διαφοροποίησης στην παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών.
- Αλλαγές στις σχέσεις παραγωγής και κατανάλωσης με ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου (συνεταιρισμοί, συλλογικές οργανώσεις κ.λπ.).
- Ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης με ενισχυμένο το ρόλο της Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο πόρων, διοικητικής οργάνωσης και αρμοδιοτήτων.
- Σεβασμός στο περιβάλλον. Οι «πράσινες πολιτικές» πρέπει να συνεισφέρουν πρωταρχικά στην εξοικονόμηση της ενέργειας, να παρέχουν «ισοδύναμους» τρόπους παραγωγής και κατανάλωσης, να συμβάλλουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην αναζωογόνηση του περιβάλλοντος.
- Διασφάλιση των συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και μείωση των τιμών προς όφελος του καταναλωτή.
- Αναπροσανατολισμός της δημόσιας διοίκησης ώστε να υποστηρίζει την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας (μείωση γραφειοκρατίας, ηλεκτρονική εξυπηρέτηση, απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδοτήσεων κ.α)
- Αναδιοργάνωση των συλλογικών δομών υποστήριξης των επιχειρήσεων.
- Σύνδεση της ανώτατης παιδείας και του ερευνητικού ιστού με το νέο αναπτυξιακό πρότυπο, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα.

Γ5. Κοινωνικό κράτος πρόνοιας για όλους τους πολίτες

Στόχος μας είναι η κοινωνική συνοχή και η δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού κοινωνικού κράτους πρόνοιας για όλους τους πολίτες. Βασικές αρχές μας είναι η εξασφάλιση της χρηματοδότησης των προνοιακών πολιτικών στο έδαφος υγειών δημόσιων οικονομικών, ο προσανατολισμός στην υποστήριξη αυτών που πραγματικά έχουν ανάγκη και η ορθολογική διαχείριση των πόρων.

Βασικά σημεία αιχμής της πρότασης μας είναι:

- Αναθεώρηση του πλαισίου και των διαδικασιών αναγνώρισης των δικαιούχων, εξάλειψη της παράνομης λήψης κοινωνικών επιδομάτων.
- Ανασχεδιασμός της κοινωνικής πολιτικής ώστε ο ωφελούμενος να συμμετέχει με βάση την ιδιότητα του πολίτη και όχι με βάση την επαγγελματική ιδιότητα.
- Κάλυψη των στοιχειωδών βιοτικών αναγκών όλων των πολιτών (ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, πρόσβαση σε δομές υγείας, σχολική σίτιση, στέγαση).
- Υποστήριξη των ανέργων (διεύρυνση του αριθμού δικαιούχων και του χρόνου επιδόματος, προγράμματα εργασιακής τοποθέτησης και ανάληψης παραγωγικών πρωτοβουλιών) με προτεραιότητα σε εκείνους που ζουν σε νοικοκυριά χωρίς κανέναν εργαζόμενο.
- Ενίσχυση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος, μέσω της μεταρρύθμισής του. Ενοποίηση του συστήματος συντάξεων, κατάργηση των κοινωνικών πόρων, στήριξη του εισοδήματος όλων των ηλικιωμένων ανεξαρτήτως ασφαλιστικού ταμείου, διαχωρισμός του κλάδου σύνταξης από τον κλάδο υγείας η χρηματοδότηση του οποίου θα ενταχθεί στη γενική φορολογία.

Γ6. Αλληλεγγύη των γενεών
Στόχος μας είναι μια νέα και δίκαιη «συμφωνία γενεών» με υπέρβαση του ηλικιακού status quo και της μετακύλησης των βαρών στις νέες γενιές. Μια συμφωνία που θα επιφέρει αλλαγές στην εργασία, στην οικονομία και στο πολιτικό σύστημα.

Βασικοί άξονες της πρότασης μας είναι:

> Άρση παγιωμένων ρυθμίσεων εις βάρος των νεότερων ηλικιών.
> Ένταξη της ηλικιακής διάστασης στις δημόσιες πολιτικές.
> Αναπροσανατολισμός εκπαιδευτικού συστήματος, απεγκλωβισμός από την πίεση για πτυχία που οδηγούν σε κλειστά επαγγέλματα.
> Καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας και των παραγωγικών πρωτοβουλιών στους τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας. Δημιουργία προϋποθέσεων για την αναστροφή της τάσης φυγής νέων επιστημόνων στο εξωτερικό.

Γ7. Ανάδειξη του πολιτισμού ως συστατικού στοιχείου της κοινωνικής συνοχής.
Στόχος μας είναι ο πολιτισμός, που αποτελεί πολύτιμο συμβολικό κεφάλαιο της χώρας να συμβάλλει σημαντικά ως παράγοντας κοινωνικής συνοχής, αναζωογόνησης περιοχών και ανάπτυξης.

Βασικά σημεία αιχμής της πρότασής μας είναι:

> Η υποστήριξη της πολιτιστικής πολυμορφίας.
> Η απόδοση προτεραιότητας στον «πολιτισμό της καθημερινότητας και της αλληλεγγύης» σε συνδυασμό με την αντιμετώπιση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού, γκετοποίησης και ρατσισμού ειδικά σε περιοχές των μεγάλων αστικών κέντρων.
> Ο επαναπροσδιορισμός του αναχρονιστικού θεσμικού πλαισίου των θεματικών πολιτιστικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων και των θεμάτων που σχετίζονται με τη διάθεση δημόσιων πόρων.
> Η ανάδειξη και τόνωση της «οικονομίας του πολιτισμού», στη βάση ενός σχεδίου που θα συνδυάζει την κρατική ενίσχυση με την υγιή επιχειρηματικότητα, με έμφαση στον πολιτιστικό τουρισμό.
> Η ενίσχυση της πρωτογενούς δημιουργίας ιδίως των νέων και η διάχυση του πολιτιστικού αγαθού σε όλο το κοινωνικό σώμα, μέσω των τοπικών δράσεων, οι οποίες πρέπει να ενθαρρυνθούν και να διευρυνθούν.

Γ8. Αναβάθμιση της εκπαίδευσης και δυναμική ένταξη στην κοινωνία της γνώσης.
Η ελληνική εκπαίδευση χρειάζεται ένα συνεκτικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων ώστε το εκπαιδευτικό σύστημα να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια ανασυγκρότησης της χώρας. Βασικός σκοπός της εκπαίδευσης πρέπει να είναι η διαμόρφωση εγγράμματων πολιτών με δημοκρατική συνείδηση, ικανών να συμμετέχουν στα σύνθετα και δυναμικά εξελισσόμενα πεδία της οικονομικής και κοινωνικής ζωής καθώς και στον κόσμο των επαγγελμάτων και των τεχνών. Αυτό επιτυγχάνεται με μια εκπαίδευση σύγχρονη, ανοικτή στους κοινωνικούς και επιστημονικούς προβληματισμούς, στραμμένη προς το μέλλον, που να παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες χωρίς διακρίσεις τάξης, έθνους, φύλου και φυλής.

Βασικά σημεία αιχμής της πρότασής μας είναι:

> Αναβάθμιση της λειτουργίας των σχολείων με την ανάθεση περισσότερων ευθυνών σ' αυτά και ταυτόχρονη εισαγωγή έγκυρου συστήματος αξιολόγησης σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικού έργου βάσει στόχων.

> Νέα διάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών με υποχρεωτικά τα μαθήματα που οδηγούν στους βασικούς γραμματισμούς και δυνατότητα εξατομικευμένων επιλογών.

> Εκσυγχρονισμός των αναλυτικών προγραμμάτων και των μεθόδων διδασκαλίας ώστε να επιτυγχάνεται η μετάβαση από την παιδαγωγική της μετάδοσης της γνώσης στην παιδαγωγική της οικοδόμησής της.

> Αναδιοργάνωση των ειδικοτήτων των εκπαιδευτικών έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στη σύγχρονη οργάνωση των σπουδών.

> Ενίσχυση της τεχνολογικής, επαγγελματικής εκπαίδευσης.

> Διαμόρφωση ενιαίου χώρου εκπαίδευσης και έρευνας.

> Ριζική αναδιάρθρωση του χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας με κοινοπραξίες ιδρυμάτων ανά περιφέρεια και αναμόρφωση των σχολών.

Η συγκρότηση του προοδευτικού τρίτου πόλου

Α. Πολιτική αναγκαιότητα και πολιτικό περιεχόμενο

Η προώθηση της πολιτικής πρότασης δημοκρατικής διεξόδου από την κρίση, που αντιπαρατίθεται τόσο στην ασκούμενη κυβερνητική πολιτική όσο και στον αριστερό λαϊκισμό του ΣΥΡΙΖΑ, προϋποθέτει τη διαμόρφωση ενός ισχυρού «τρίτου πόλου», μιας ευρείας, προοδευτικής, δημοκρατικής και μεταρρυθμιστικής συμπαράταξης.

Στόχος αυτού του πολιτικού σχεδίου δεν είναι η κομματική αναπαραγωγή. Πρόκειται για πρόταση που απαντά στο πρόβλημα του διχαστικού «διπολισμού» που προωθείται από τη ΝΔ και το ΣΥΡΙΖΑ, και υπερβαίνει την κρίση της «παραδοσιακής κεντροαριστεράς».

Είναι ένα εγχείρημα άρρηκτα συνδεδεμένο με την κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα και την πορεία της χώρας. Θα συγκροτηθεί δίνοντας μάχη στο παρόν όπου κρίνονται πολλές παράμετροι του μέλλοντος. Δεν θα περιοριστεί σε ένα ελάχιστο κοινό παρονομαστή αλλαγών και μεταρρυθμίσεων. Θα διεκδικήσει την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης εναλλακτικής πολιτικής πρότασης προοδευτικού περιεχομένου για την οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας.

Ο τρίτος πόλος θα επιδιώξει να αποτελέσει το κρίσιμο μέγεθος για την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας, με σύνδεση της δημοσιονομικής προσαρμογής με την ανάπτυξη και την κοινωνική προστασία, προώθηση δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων και ενός νέου παραγωγικού μοντέλου με διάχυση των ωφελειών σε όλους. Ο τρίτος πόλος θα επιδιώξει να αποτελέσει το κρίσιμο μέγεθος που θα οδηγήσει στη μεταμνημονιακή Ελλάδα.

Η πολιτική αξιοπιστία είναι προϋπόθεση για να δημιουργηθούν σχέσεις εμπιστοσύνης αυτής της πολιτικής συμπαράταξης με τους προοδευτικούς πολίτες. Η αλλαγή των πολιτικών συσχετισμών είναι κομβικής σημασίας για να δημιουργηθούν δυνατότητες ουσιαστικής επιρροής στις πολιτικές εξελίξεις.

Β. Σε ποιους απευθύνεται

Η πρόταση απευθύνεται σε όλες οι δυνάμεις του δημοκρατικού σοσιαλισμού, της σοσιαλδημοκρατίας, της πολιτικής οικολογίας και του προοδευτικού κέντρου.

Απευθύνεται σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις και τους πολίτες που δεν αποδέχονται την οπισθοδρόμηση της ελληνικής κοινωνίας. Σε όσους υποστηρίζουν τη διεύρυνση της δημοκρατίας με την οικονομική, κοινωνική και πολιτική έννοια. Σε όσους απαιτούν ανανεωμένο κράτος πρόνοιας, σύγχρονες αναδιανεμητικές και προνοιακές πολιτικές, επαναθεμελίωση των κοινωνικών δικαιωμάτων. Σε όσους στοχεύουν σε μια ανοιχτή κοινωνία αλληλεγγύης. Σε όσους έχουν οικολογικές και περιβαλλοντικές θέσεις και διεκδικήσεις. Σημαντικό συστατικό του εγχειρήματος είναι η συμμετοχή δυνάμεων από την κοινωνία των ενεργών πολιτών, τους ομίλους προβληματισμού και τα κοινωνικά κινήματα.

Γ. Οριοθέτηση στη βάση του περιεχομένου της πολιτικής πρότασης

Ο τρίτος πόλος έχει πολιτικό περιεχόμενο και για αυτό έχει πολιτικά όρια. Αυτό δεν σημαίνει ότι προκρίνει λογικές αποκλεισμών. Ωστόσο η επιδιωκόμενη ευρύτητα δεν είναι δυνατόν να οδηγεί στην απουσία στίγματος.

Ο τρίτος πόλος δεν μπορεί και δεν θα γίνει συνιστώσα της νεοφιλελεύθερης πολιτικής και δεν θα συναινέσει στις εφαρμοζόμενες συντηρητικές κυβερνητικές πολιτικές. Ούτε βεβαίως θα επικαλεστεί ένα μελλοντικό προοδευτικό πρόγραμμα, συναινώντας σήμερα σε πολιτικές που ρυθμίζουν αρνητικά τους μελλοντικούς κοινωνικούς συσχετισμούς.

Η μη αποδοχή της πρότασης να συμπλεύσουμε με το ΠΑΣΟΚ στο πλαίσιο του τρίτου πόλου δεν προκύπτει από μια λογική περιχαράκωσης, αλλά από τα πολιτικά χαρακτηριστικά που πιστεύουμε ότι πρέπει να έχει αυτή η πολιτική συμπαράταξη. Η πολιτική πρακτική του ΠΑΣΟΚ και η επιλογή στρατηγικής σύμπλευσης με τη Νέα Δημοκρατία εμποδίζει μια τέτοια «συγκατοίκηση». Η επιλογή συμπόρευσης θα άλλαζε τον πολιτικό χαρακτήρα και θα εξουδετέρωνε την πολιτική δυναμική του εγχειρήματος.

Ο τρίτος πόλος δεν θα αποτελέσει ωστόσο το συμπλήρωμα μιας λαϊκιστικής και ανεύθυνης Αριστεράς που επαγγέλλεται την επιστροφή στο χθες, αγνοώντας την ανάγκη μεγάλων αλλαγών και μεταρρυθμίσεων αλλά και τη στρατηγική σημασία της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας.

Δ. Στόχος η διακυβέρνηση και η επίδραση στις πολιτικές που θα ασκηθούν.

Επιδίωξή μας είναι να συγκροτηθεί η πολιτική συμπαράταξη, με ισχυρό ρεύμα μέσα στην κοινωνία, που θα διεκδικήσει λύσεις σε επείγοντα θέματα επιβίωσης του πληθυσμού και ταυτόχρονα θα παρουσιάσει μια εναλλακτική κυβερνητική πρόταση, αποδεικνύοντας ότι είναι εφικτή μια προοδευτική πολιτική ακόμη και σε συνθήκες οξείας κρίσης και εξωτερικών περιορισμών.

Ο τρίτος πόλος θα αποτελέσει δύναμη κυβερνητικής προοπτικής και θα επιδιώξει να διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στη νέα πορεία της χώρας. Δεν θα περιοριστεί σε ένα συμπληρωματικό ρόλο προς τις άλλες δύο δυνάμεις ή σε ένα εκλογικό αριθμητικό στήριγμα της εκάστοτε πλειοψηφίας. Μια τέτοια απονευρωμένη, ασπόνδυλη και χωρίς διακριτό στίγμα πολιτική παρουσία ενός ενδιάμεσου χώρου θα ακύρωνε το ίδιο το εγχείρημα.

Ο τρίτος πόλος βεβαίως δεν θα μείνει εκτός λύσεων, αναμένοντας να γίνει πλειοψηφία. Όσο περισσότερο ενισχύεται τόσο μεγαλύτερη θα είναι η δυνατότητα παρέμβασής του στην πορεία των πολιτικών πραγμάτων. Αποκτώντας ισχυρή εκλογική δύναμη, θα λειτουργήσει ως σταθεροποιητικός παράγοντας για την κυβερνησιμότητα της χώρας, ανατρέποντας τις διλημματικές επιλογές του νέου διπολισμού. Θα επιδιώξει να αποτελέσει συστατικό στοιχείο των κυβερνητικών λύσεων, να επηρεάσει ουσιαστικά και αποφασιστικά, προς όφελος της χώρας και της κοινωνίας, τις κυβερνητικές πολιτικές που θα ασκηθούν. Να επιδράσει στην τάση και τα χαρακτηριστικά όλου του πολιτικού φάσματος, μετατοπίζοντας τον άξονα των εφαρμοζόμενων πολιτικών προς βιώσιμες, ρεαλιστικές και προοδευτικές λύσεις.

Ε. Σχέσεις των συμμετεχόντων.

Σε αυτή την πολιτική συμπαράταξη ο κάθε συμμετέχων θα διατηρεί την αυτονομία του. Η ΔΗΜΑΡ όχι μόνο δεν ρευστοποιείται, αλλά ενδυναμώνεται με την ενίσχυση των σχέσεων με συμμάχους και με το μεγάλο άνοιγμα προς την κοινωνία.

Η οργανωτική συγκρότηση θα κατοχυρώνει την ουσιαστική συμμετοχή των συμμετεχόντων στη διαμόρφωση της πολιτικής και στη λειτουργία του σχήματος.

Η ΔΗΜΑΡ θα πρωταγωνιστήσει σε αυτήν την προσπάθεια και θα αγωνιστεί με συνέπεια, επιμονή και χωρίς ηγεμονισμούς για τη συγκρότηση της πολιτικής συμπαράταξης των δυνάμεων που θέλουν να εργασθούν σε αυτή την κατεύθυνση.

Οι ευρωεκλογές να αποτελέσουν μια προοδευτική απάντηση στην κρίση

Α. Το πολιτικό πλαίσιο και οι συμμαχίες μας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι ευρωεκλογές διεξάγονται σε μια κρίσιμη φάση για τις οικονομίες και τις κοινωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι κυρίαρχες πολιτικές της λιτότητας, της εθνοκεντρικής θεώρησης και του κρατικού ηγεμονισμού αναπαράγουν την κρίση, αυξάνουν τον ευρωσκεπτικισμό και ενισχύουν τις εθνικιστικές και φυγόκεντρες τάσεις.

Οι πολιτικές αυτές πρέπει να αλλάξουν. Είναι αδήριτη ανάγκη να υπάρξει ευρωπαϊκή απάντηση στην κρίση με αλλαγή της οικονομικής πολιτικής, κοινή αντιμετώπιση της κρίσης χρέους, σύνδεση της δημοσιονομικής εξυγίανσης με την αναπτυξιακή διαδικασία και ανανέωση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Η προώθηση με ταχύτατα βήματα της οικονομικής και πολιτικής ενοποίησης στην κατεύθυνση της ομοσπονδοποίησης είναι η μόνη στρατηγική με προοπτική για την Ευρώπη.

Σήμερα, όσο ποτέ άλλοτε, καθίσταται αναγκαία η συμπαράταξη και κοινή δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο όλων των δυνάμεων του σοσιαλιστικού χώρου, της πολιτικής οικολογίας, της Αριστεράς, αλλά και του ευρωπαϊκού φεντεραλισμού, που υποστηρίζουν αυτές τις πολιτικές. Η μάχη για το συσχετισμό δυνάμεων στο Ευρωκοινοβούλιο είναι κρίσιμη, ακριβώς λόγω της μεταβατικής φάσης στην οποία βρίσκεται η Ε.Ε.

Το συνέδριό μας θα αποφασίσει το ευρωπαϊκό κόμμα και την ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην οποία θα ενταχθεί η ΔΗΜΑΡ, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα που θα προκύψουν από την ολοκλήρωση των διερευνητικών επαφών.

Β. Η πολιτική μας κατεύθυνση για τις ευρωεκλογές.

Το πολιτικό πλαίσιο που θα κρίνει την τοποθέτηση των πολιτών δεν είναι μόνο τα γενικότερα θέματα της Ε.Ε. αλλά και οι πολιτικές με τις οποίες εντάσσεται η χώρα μας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Η Δημοκρατική Αριστερά θα αναδείξει τη σύνδεση της έκβασης του ελληνικού ζητήματος με το μέλλον της Ευρώπης. Θα αντιπαρατεθεί με τον ευρωσκεπτικισμό με σταθερή προσήλωση στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας, αλλά ταυτόχρονα θα αναδείξει την πολιτική της πρόταση για την αλλαγή των πολιτικών σε Ελλάδα και Ευρώπη για την αντιμετώπιση της κρίσης. Υπό το πρίσμα μιας σταθερής ευρωπαϊστικής αφετηρίας διεκδικούμε έναν ευρωπαϊσμό που να δίνει λύσεις στην κρίση.

Αυτοδιοικητικές εκλογές

Α. Εκλογές για την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.

Η συγκρότηση των αιρετών Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων αποτέλεσε βήμα συγχρονισμού της ελληνικής διοικητικής οργάνωσης με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Η Πολιτεία οφείλει να ολοκληρώσει τη μεταφορά αρμοδιοτήτων σε θέματα αναπτυξιακού προγραμματισμού και χρηματοδότησης δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων.

Μια πολιτική πρόταση για την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση οφείλει να λάβει υπόψη ότι οι μείζονες αλλαγές στο κράτος, στο αναπτυξιακό μοντέλο και στην κοινωνική πολιτική αφορούν άμεσα σε αυτό το επίπεδο της αυτοδιοίκησης. Ως εκ τούτου οι εκλογές για την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση έχουν ταυτόχρονα και αυτοδιοικητικά και πολιτικά χαρακτηριστικά. Η Δημοκρατική Αριστερά θα επιδιώξει συμπαρατάξεις στη βάση μιας προγραμματικής συμφωνίας, που θα αποτυπώνει μια προοδευτική και δημοκρατική αντίληψη για τα κοινωνικά και αναπτυξιακά ζητήματα της περιφέρειας και την έξοδο από την κρίση.

Β. Εκλογές για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ο χώρος της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ο κατ' εξοχήν χώρος των ενεργών πολιτών και των ευρύτερων συμπαρατάξεων στη βάση των αυτοδιοικητικών προγραμμάτων με προοδευτικό περιεχόμενο. Προγραμμάτων που διεκδικούν την αναβάθμιση και τη μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την ενίσχυση της ανάπτυξης, την αναβάθμιση της κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη και την ενθάρρυνση της συμμετοχής του δημότη. Ο «δήμος» της πόλης πρέπει να ξαναβρεί το πολιτικό του υποκείμενο: τους ίδιους τους πολίτες

Οι αυτοδιοικητικές εκλογές πρέπει να αποτελέσουν πεδίο προτάσεων και πολιτικής για τη μεταρρύθμιση και την ενίσχυση των αυτοδιοικητικών θεσμών, να αναδείξουν Δημάρχους και Δημοτικά Συμβούλια στη βάση αυτοδιοικητικών προγραμμάτων και αξιοσύνης προσώπων. Η επιδίωξη να μετατραπούν οι εκλογές σε δημοψήφισμα υπέρ της μιας ή της άλλης πολιτικής δύναμης υπηρετεί μια στενά κομματική λογική, με την οποία είμαστε αντίθετοι.

Η ΔΗΜΑΡ υποστηρίζει τη συγκρότηση, σε όλη την Ελλάδα, ανεξάρτητων αυτοδιοικητικών κινήσεων προοδευτικού προσανατολισμού, που στηρίζονται στην αυτενέργεια των ενεργών πολιτών πάνω και πέρα από κομματική προτίμηση. Η δημοκρατική λειτουργία τέτοιων σχημάτων και η προγραμματική τους συνέπεια είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανταπόκριση στους στόχους τους.

Αναβάθμιση των λειτουργιών του κόμματος

Η Δημοκρατική Αριστερά συγκροτείται ως κόμμα ανοικτό και δημοκρατικό, που συνδυάζει τη συλλογικότητα με την ατομική ευθύνη στη λειτουργία και τη δράση. Επιδιώκει την ουσιαστική συμμετοχή των μελών της στη λήψη των αποφάσεων, στην επεξεργασία και την προώθηση της πολιτικής της.

Κρίσιμα ζητήματα για να διαδραματίσει η Δημοκρατική Αριστερά το ρόλο που της αρμόζει είναι:

- Η ενίσχυση της πολιτικής λειτουργίας των οργάνων και των οργανώσεων.
- Η ενδυνάμωση της συλλογικότητας και της συμμετοχής των μελών στη λήψη των αποφάσεων, αξιοποιώντας και τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών.
- Η αναβάθμιση των διαδικασιών παραγωγής πολιτικής σε σύνδεση με τους φίλους και όλους τους ενδιαφερόμενους συνομιλητές.
- Η ισχυροποίηση της δημόσιας παρέμβασης και δράσης.
- Η σύνδεση του κόμματος με άνδρες και γυναίκες νεότερων ηλικιών.

«Κατά την ονομαστική ψηφοφορία το κείμενο των θέσεων ψήφισαν τα παρακάτω μέλη της Κεντρικής Επιτροπής.»

ΑΓΓΕΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ
ΑΝΗΨΙΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΑΡΑΒΟΥ-ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ ΣΟΦΙΑ
ΑΡΧΟΝΤΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ
ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΙΩΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΒΛΑΧΟΣ ΜΑΡΚΟΣ
ΒΛΑΧΟΣ ΣΩΤΗΡΗΣ
ΓΑΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
ΓΟΥΡΓΟΥΡΗ ΦΑΝΗ
ΓΡΑΙΚΟΥΣΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΣ
ΔΑΡΣΙΝΟΣ ΤΑΣΟΣ
ΖΑΨΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΖΟΡΚΑΔΗΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΑΚΟΥΛΙΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΤΗ ΔΩΡΑ
ΚΑΡΑΝΤΖΟΛΑ ΕΛΕΝΗ
ΚΛΑΥΔΙΑΝΟΣ ΑΝΤΡΕΑΣ
ΚΟΥΒΕΛΗ ΜΑΡΙΑ
ΚΟΥΒΕΛΗΣ ΦΩΤΗΣ
ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΟΣ ΘΕΜΗΣ
ΚΟΥΤΣΟΠΙΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΚΟΥΤΣΟΥΝΗ ΣΟΥΛΑ
ΚΡΙΜΠΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΩΛΕΤΤΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΛΕΒΕΝΤΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ
ΛΕΒΕΝΤΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ
ΛΟΤΣΑΡΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΛΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΛΟΥΚΑΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΘΟΔΩΡΟΣ
ΜΑΡΚΑΚΗΣ ΜΙΜΗΣ
ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
ΜΑΥΡΟΚΕΦΑΛΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΤΗΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΜΠΟΥΛΜΠΑΣΑΚΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΜΠΟΥΡΝΟΒΑ ΕΥΓΕΝΙΑ
ΞΗΡΟΤΥΡΗ ΑΣΗΜΙΝΑ
ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΝΟΥΣΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΣΑΚΗΣ
ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΤΑΚΗΣ
ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΧΑΡΑ
ΠΑΠΑΧΕΛΛΑ ΝΕΛΛΗ
ΠΑΠΠΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΠΑΠΠΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΠΕΠΩΝΗΣ ΧΑΡΗΣ
ΠΟΛΥΜΕΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΠΡΟΒΑΤΑΣ ΦΩΤΗΣ
ΡΕΠΟΥΣΗ ΜΑΡΙΑ
ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΣΚΟΠΟΥΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΠΙΓΓΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΝΑΝΑ
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΣΧΕΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΤΡΑΪΦΟΡΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΤΣΙΑΛΤΑ ΣΟΦΙΑ
ΤΣΙΤΗΛΟΥ ΣΟΝΙΑ
ΤΣΟΥΚΝΙΔΑΣ ΑΡΗΣ
ΦΑΣΟΥΛΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΦΩΤΕΙΝΟΣ ΘΡΑΣΟΣ
ΦΩΤΕΙΝΟΣ ΝΙΚΟΣ
ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΖΑΦΕΙΡΗΣ
ΧΑΛΑΖΩΝΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΧΑΛΒΑΤΖΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΧΑΤΖΗΣΩΚΡΑΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΧΟΥΛΙΑΡΑ ΔΩΡΑ

Τροπολογία 1

Η συμμετοχή στην κυβέρνηση, τομή στη σύγχρονη ιστορία της αριστεράς

Η απόφαση της ΔΗΜΑΡ για τη συμμετοχή στην κυβέρνηση, τον Ιούνιο του 2012, αποτέλεσε τομή στην ιστορία της σύγχρονης ελληνικής αριστεράς. Ενώ η ΔΗΜΑΡ είχε ως ισχυρό κίνητρο τη σωτηρία της χώρας από την επαπειλούμενη χρεοκοπία, η επιλογή της υπερέβαινε τη συγκυρία και συνιστούσε ένα άλμα στην κατεύθυνση της υλοποίησης της αντίληψής της για το ρόλο μιας σύγχρονης αριστεράς.

Με την απόφαση αυτή της ΔΗΜΑΡ, για πρώτη φορά ένα κόμμα της ελληνικής αριστεράς ενεργοποίησε στο πλαίσιο μιας εθνικής προσπάθειας –και όχι μόνο αμυντικά– τις δυνατότητές του.

Το αποτύπωμα της συμμετοχής της ΔΗΜΑΡ στην κυβέρνηση είναι σαφώς θετικό, παρά το γεγονός ότι ο συνολικός απολογισμός του κυβερνητικού μας έργου μας είναι άνισος και ελλειμματικός. Η συμμετοχή μας απαιτούσε έναν ριζικό ανασχεδιασμό στην οργάνωση του κόμματος, με σαφή προσανατολισμό στο κυβερνητικό έργο και με ειδική έμφαση στους τομείς ευθύνης που είχε αναλάβει η ίδια η ΔΗΜΑΡ.

Ατυχώς, ο ανασχεδιασμός αυτός περιορίστηκε στην παρακολούθηση μόνον κάποιων «κεντρικών» θεμάτων από ένα στενό επιτελείο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη δυσκολία παραγωγής στοχευμένων εναλλακτικών ισοδύναμων προτάσεων.

Η ΔΗΜΑΡ μπήκε στην κυβέρνηση για να ολοκληρώσει μια προσπάθεια, αναλαμβάνοντας το αντίστοιχο πολιτικό κόστος. Αυτό ακριβώς σημαίνει «αριστερά της ευθύνης» και αυτή η αντίληψη δημιούργησε τη θετική εκείνη προσδοκία στο εκλογικό σώμα του Ιουνίου 2012, από το οποίο ζήτησε και έλαβε «εντολή για λύση». Αποχωρώντας από την κυβέρνηση –για μη πειστικό λόγο, σε λάθος στιγμή και χωρίς σχέδιο και επιχειρήματα– η ΔΗΜΑΡ έδειξε να μην αντέχει το βάρος της ευθύνης.

Αντιδρώντας στην αντιμετώπιση της κυβέρνησης ως μονοκομματικής, η ΔΗΜΑΡ μπορούσε και έπρεπε σε κρίσιμες καμπές της πορείας της συγκυβέρνησης να διεκδικήσει μια επαναδιατύπωση του τριμερούς κυβερνητικού συμφώνου, καταθέτοντας όλες τις ενστάσεις για τον ως τότε τρόπο συνεργασίας και τις προτάσεις της για ένα νέο μοντέλο.

Η ΔΗΜΑΡ, αποχωρώντας από μια κυβέρνηση, βρέθηκε εκ των πραγμάτων –με δεδομένο το πολιτικό σκηνικό– σε ένα περιβάλλον ασφυκτικά πλήρες από παραδοσιακό αντιπολιτευτικό περιεχόμενο και πρακτικές και μοιραία οδεύει προς τη συγκατοίκηση σε έναν πολιτικό χώρο όλο και πιο εχθρικό προς τις ανανεωτικές ιδέες και προς την αριστερά της ευθύνης. Εκεί, η ΔΗΜΑΡ δεν έχει ακροατήριο.

Με λίγα λόγια: με την απόφαση αποχώρησής της από την κυβέρνηση –«με λάθος τρόπο, σε λάθος χρόνο, για λάθος λόγο»–, η ΔΗΜΑΡ κατάφερε ένα σοβαρό πλήγμα στην αξιοπιστία της, υπονομεύοντας το προφίλ που η ίδια είχε στο μεταξύ οικοδομήσει. Η διαδικασία αποχώρησης που επιλέχθηκε πλήγωσε τη συνοχή της σε όλον τον κορμό του κόμματος, που εμφανίστηκε αναντίστοιχο με τον ίδιο του τον λόγο εντός ολίγων ωρών.

Οι αντιπολιτευτικές επιλογές και ο πολιτικός λόγος που ακολούθησε την αποχώρηση ολοκλήρωσαν μια εικόνα αυτοδιάψευσης, με αποτελέσματα χειρότερα από την ίδια την αποχώρηση. Έτσι, επανειλημμένα εμφανιστήκαμε αυτοαναιρούμενοι και αντιφατικοί: να θέλουμε κυβερνητική σταθερότητα και ταυτόχρονα να αποχωρούμε απ' την κυβέρνηση· να απευχόμαστε τις εκλογές και να προκαλούμε κυβερνητική κρίση· να έχουμε υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό και να καταψηφίζουμε την εφαρμογή του.

Είναι προφανές ότι οι αντιφάσεις αυτές αλλοιώνουν τα χαρακτηριστικά της Αριστεράς της ευθύνης και καταγράφονται αρνητικά σε ένα πολύ μεγάλο τμήμα των μελών αλλά –και κυρίως– των ψηφοφόρων μας. Ο μέγιστος δε κίνδυνος είναι ότι μας εντάσσουν στο πλέγμα των άνευ αρχών αντιπολιτευτικών δυνάμεων, στο οποίο ηγεμονεύει ο ακραίος λαϊκισμός του ΣΥΡΙΖΑ.

«οι υπογράφοντες μέλη της Κ.Ε.»

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΓΡΑΤΣΙΑΣ ΝΙΚΟΣ
ΔΕΛΚΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΔΙΟΓΟΣ ΜΑΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΖΑΡΑΝΗΣ ΗΛΙΑΣ
ΚΑΟΥΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΩΓΩ
ΛΙΒΑΔΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΛΙΟΝΑΡΑΚΗ ΜΥΡΣΙΝΗ
ΜΑΓΕΙΡΟΥ ΕΛΕΝΑ
ΜΑΝΔΑΡΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΟΚΛΑΝΤ ΑΣΤΡΙΝΤ-ΖΩΗ
ΣΑΜΑΝΤΑΣ ΤΕΛΗΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΘΟΔΩΡΗΣ
ΤΣΑΚΝΙΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΤΣΙΚΑΡΔΑΝΗ ΝΤΟΡΑ
ΨΑΡΙΑΝΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

Τροπολογία 2

Για την ανασυγκρότηση του Προοδευτικού Μεταρρυθμιστικού Χώρου

Η πολιτική συγκυρία: ένα περιβάλλον μόνιμης πολιτικής αβεβαιότητας

Η χώρα διέρχεται μια κρίσιμη καμπή. Δεν είναι μόνο η ύφεση, η ανεργία, η υπερφορολόγηση, η εξαπλωνόμενη ανέχεια, το άδηλο μέλλον: είναι και η βαθύτατη πολιτική κρίση, ο κατακερματισμός και η πόλωση της ελληνικής κοινωνίας. Στο πολιτικό πεδίο, αυτά καταγράφονται με την κυριαρχία από τη μία του συντηρητισμού της ΝΔ και από την άλλη του λαϊκισμού του ΣΥΡΙΖΑ. Καταγράφονται όμως και από την ανεξέλεγκτη και επικίνδυνη για τη δημοκρατία πορεία της νεοναζιστικής Χρυσής Αυγής.

Πρόκειται για ένα πολιτικό περιβάλλον αβεβαιότητας, ανισορροπίας και τυφλών αντιπαραθέσεων που εξοβελίζουν κάθε δυνατότητα ορθολογικής αποτίμησης των προβλημάτων της χώρας και υπονομεύουν τη δυνατότητα επίλυσής τους στο μέλλον.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες είναι αδύνατο να γίνουν οι κρίσιμες, ωφέλιμες και αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να επενδυθούν κεφάλαια στην πραγματική οικονομία, να ανοίξει ο δρόμος προς μια βιώσιμη ανάπτυξη και να οικοδομηθεί και να στηριχτεί ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος. Γίνεται έτσι ακόμα πιο δύσκολο να υπάρξουν αποτελεσματικές διαπραγματεύσεις με τους δανειστές, που θα αποβούν σε όφελος της κοινωνίας. Είναι άμεση ανάγκη το κλίμα αυτό να αναστραφεί.

Η ΝΔ φέρει μεγάλες ευθύνες για την όλη κατάσταση. Βαρύνεται, ως κυβέρνηση, για τη ραγδαία εξέλιξη και την έκταση της κρίσης στην τελευταία προμνημονιακή περίοδο. Ευθύνεται, με τη στάση που κράτησε ως αξιωματική αντιπολίτευση την περίοδο του πρώτου μνημονίου, για την επιδείνωσή της. Ο Α. Σαμαράς με την αναστροφή που πραγματοποίησε στο δεύτερο μνημόνιο και με το σχηματισμό της τρικομματικής κυβέρνησης, έδειξε να επιλέγει την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας και να επιδιώκει συνθήκες ομαλότητας. Προϊόντος όμως του χρόνου, αυτή η πολιτική φαλκιδεύεται από τις παραμένουσες πελατειακές, αλλά και αυταρχικές αντιλήψεις και πρακτικές στην άσκηση της εξουσίας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, παρά το γεγονός ότι εξακολουθεί να πολιτεύεται με όρους ακραίου λαϊκισμού, ενσωματώνοντας στην πολιτική του στοιχεία της πιο παρακμιακής περιόδου του ΠΑΣΟΚ, δεν αναπτύσσει νέα δυναμική. Με αυτήν την πολιτική εξακολουθεί να θέτει σε κίνδυνο την ήδη εύθραυστη πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής και βαθμιαίας ανάκαμψης της χώρας, πράγμα που το αντιλαμβάνεται εκείνο το κομμάτι της κοινωνίας που επιμένει αδιαπραγμάτευτα στην ευρωπαϊκή πορεία της χώρας, αντιπαθεί το λαϊκισμό, θέλει να δει τη χώρα να εξυπηρετεί τις υποχρεώσεις της και να απαγκιστρώνεται πραγματικά από τα μνημόνια.

Το ΠΑΣΟΚ φέρει μεγάλες ευθύνες για τις αμαρτίες του παρελθόντος και την αποτυχία της πρώτης μνημονιακής φάσης. Έχει υποστεί τεράστια φθορά λόγω της καταλυτικής συμμετοχής του στις πολιτικές που οδήγησαν τη χώρα στο χείλος του γκρεμού. Οι όποιες προσπάθειες του, αντιμετωπίζονται από τους πολίτες με δυσπιστία. Σήμερα παρουσιάζει ελάχιστη, αναιμική και ασταθή ανάκαμψη. Δεν μπορεί μόνο του, να προσδώσει προοδευτικό αποτύπωμα στην υπάρχουσα κυβέρνηση, ούτε, βέβαια, να αποτελέσει τον πόλο περί τον οποίο θα επιχειρηθεί η ανα-

συγκρότηση του χώρου της δημοκρατικής μεταρρυθμιστικής παράταξης. Παρόλα αυτά, αποτελεί ιστορικό και πολιτικό λάθος να ταυτίζουμε το ΠΑΣΟΚ με τη ΝΔ και να το κατατάσσουμε στο χώρο της κεντροδεξιάς εξαιτίας της κυβερνητικής συνεργασίας.

Για την άρση του πολιτικού αδιεξόδου

Όσο θα κυριαρχούν η ΝΔ, ο ΣΥΡΙΖΑ και θα εμφανίζεται ισχυρή η Χρυσή Αυγή, όσο θα κατακερματίζεται και θα συρρικνώνεται ο λεγόμενος «ενδιάμεσος χώρος» - δηλαδή αυτός μεταξύ ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ -, τόσο το μέλλον μας θα διαγράφεται δυσοίωνο.

Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, οι δυνάμεις του φιλοευρωπαϊσμού, του προοδευτικού μεταρρυθμισμού και του πολιτικού ορθολογισμού, έχουν χρέος απέναντι στην ιστορία, στην κοινωνία και στη χώρα να παρέμβουν άμεσα και δυναμικά. Να συγκροτηθούν με τρόπο που να αποτελέσουν την εγγυήτρια δύναμη της πολιτικής σταθερότητας, της ευρωπαϊκής προοπτικής και της εξόδου από την κρίση, με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης. Να διαμορφώσουν ένα πλαίσιο δημιουργικής αναζήτησης, αλλά και επαφής και ώσμωσης με τα υγιή και ελπιδοφόρα τμήματα της ελληνικής κοινωνίας. Να επεξεργασθούν ένα σχέδιο ανασυγκρότησης της χώρας. Να πλαισιωθούν με νέα άφθαρτα πρόσωπα, αλλά και ικανούς ανθρώπους της πολιτικής, αδιαμφισβήτητης εντιμότητας και κύρους. Αυτοί, με τις πολιτικές επεξεργασίες και την πρακτική τους να κάνουν τη διαφορά στο ελληνικό και ευρωπαϊκό πολιτικό σκηνικό, δίνοντας λύσεις στα χρόνια προβλήματα της χώρας και οδηγώντας στην έξοδο από την κρίση. Κόμματα, κινήσεις και πρόσωπα του κατακερματισμένου αυτού χώρου οφείλουν να συναντηθούν σε μια συζήτηση στην προοπτική συγκρότησης ενός πολυκεντρικού σχήματος των ευρύτερων προοδευτικών δυνάμεων, με πρώτο στόχο τις επικείμενες ευρωεκλογές και τις αυτοδιοικητικές εκλογές.

Η έκκληση - πρόσκληση των «58» για την έναρξη διαλόγου των ευρύτερων δυνάμεων του δημοκρατικού σοσιαλισμού, της σοσιαλδημοκρατίας, του φιλελεύθερου κέντρου, της οικολογίας και του προοδευτικού ευρωπαϊσμού υπηρετεί αυτήν ακριβώς της αναγκαιότητα και εντάσσεται στη σταθερή στρατηγική επιδίωξη του κόμματός μας για την ανασυγκρότηση του χώρου.

Η πρωτοβουλία αυτή, δίνει στη ΔΗΜΑΡ τη δυνατότητα να παίξει πρωταγωνιστικό και καταλυτικό ρόλο στην υπόθεση του εγχειρήματος της δημιουργίας της μεγάλης Δημοκρατικής Παράταξης. Τη βοηθά καθοριστικά, ώστε η υπόθεση του τρίτου πόλου, να μην υποβαθμιστεί σε μια υπόθεση απλής διεύρυνσης με κάποιους συνεργαζόμενους, ούτε να αποτελέσει κάποιο είδος τεχνικής συγκόλλησης κομμάτων και σχημάτων, χωρίς καμιά συνοχή και στόχευση κοινής συμπόρευσης. Η ΔΗΜΑΡ εκφράζοντας μια σύγχρονη αριστερά, μια αριστερά μη φοβική, μια αριστερά της ανανέωσης και της συμμετοχής, θα αποδεχτεί την πρόσκληση, θα προσέλθει και θα συμμετέχει στο διάλογο με πνεύμα συνεργασίας, χωρίς ηγεμονισμούς και χωρίς εκ των προτέρων αποκλεισμούς, διατηρώντας την πολιτική και οργανωτική της αυτονομία.

Θα επιδιώξει να συνδιαμορφώσει μια στρατηγική για την ευρωπαϊκή πολιτική της χώρας, σε μια εποχή ιδιαίτερα κρίσιμη για την πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Θα επιχειρήσει να χαράξει τη στρατηγική των συνεργασιών της με βάση την αποδοχή ή όχι των θέσεών της, αφού πρώτα τις θέσει σε γόνιμη συζήτηση. Θα τολμήσει να συμβάλει θετικά και καίρια στη διαμόρφωση ενός σχεδίου εθνικής ανασυγκρότησης, να ανοιχτεί στην κοινωνία, να ακούσει και να ακουστεί.

«οι υπογράφοντες μέλη της Κ.Ε.»

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΓΡΑΤΣΙΑΣ ΝΙΚΟΣ
ΔΕΛΚΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΔΙΟΓΟΣ ΜΑΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΖΑΡΑΝΗΣ ΗΛΙΑΣ
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΩΓΩ
ΚΑΟΥΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΛΙΒΑΔΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΛΙΟΝΑΡΑΚΗ ΜΥΡΣΙΝΗ
ΜΑΓΕΙΡΟΥ ΕΛΕΝΑ
ΜΑΝΔΑΡΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΟΚΛΑΝΤ ΑΣΤΡΙΝΤ-ΖΩΗ
ΣΑΜΑΝΤΑΣ ΤΕΛΗΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΘΟΔΩΡΗΣ
ΤΣΑΚΝΙΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΤΣΙΚΑΡΔΑΝΗ ΝΤΟΡΑ
ΨΑΡΙΑΝΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

Τροπολογία 3

Πρόταση για ένταξη σε ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα

Στο κείμενο των θέσεων, στο κεφάλαιο 6 με τίτλο **Οι ευρωεκλογές να αποτελέσουν μια προοδευτική απάντηση στην κρίση,** στο υποκεφάλαιο **α)** με τίτλο **Το πολιτικό πλαίσιο και οι συμμαχίες μας σε ευρωπαϊκό επίπεδο,** η τελευταία παράγραφος που αναφέρει ότι, «Το συνέδριό μας θα αποφασίσει το ευρωπαϊκό κόμμα και την ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην οποία θα ενταχθεί η ΔΗΜΑΡ, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δεδομένα που θα προκύψουν από την ολοκλήρωση των διερευνητικών επαφών», να αντικατασταθεί ως εξής: ***Η ΔΗΜ.ΑΡ θα συμβάλει με τις δυνάμεις της στη σύγκλιση και την ενίσχυση των ευρύτερων μεταρρυθμιστικών δυνάμεων και θα δώσει αυτό τον κρίσιμο διπλό αγώνα για αλλαγή της ευρωπαϊκής πορείας και τη διάσωση της χώρας συμπαρατασσόμενη με τις δυνάμεις του δημοκρατικού σοσιαλισμού, εντασσόμενη στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα, στους Ευρωπαίους Σοσιαλιστές και Δημοκράτες.***

«οι υπογράφοντες μέλη της Κ.Ε.»

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΓΡΑΤΣΙΑΣ ΝΙΚΟΣ
ΔΕΛΚΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΔΙΟΓΟΣ ΜΑΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΖΑΡΑΝΗΣ ΗΛΙΑΣ
ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΩΓΩ
ΚΑΟΥΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΛΙΒΑΔΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΛΙΟΝΑΡΑΚΗ ΜΥΡΣΙΝΗ
ΜΑΓΕΙΡΟΥ ΕΛΕΝΑ
ΜΑΝΔΑΡΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΟΚΛΑΝΤ ΑΣΤΡΙΝΤ-ΖΩΗ
ΣΑΜΑΝΤΑΣ ΤΕΛΗΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΘΟΔΩΡΗΣ
ΤΣΑΚΝΙΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΤΣΙΚΑΡΔΑΝΗ ΝΤΟΡΑ
ΨΑΡΙΑΝΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

Συμβολή του «Αριστερού Δικτύου» στον προσυνεδριακό διάλογο

Οι ιστορικές καταβολές και η προοπτική μας

Με την ίδρυση της Δημοκρατικής Αριστεράς δώσαμε τη δική μας απάντηση στο διογκούμενο αίτημα της ελληνικής κοινωνίας για ριζική ανασυγκρότηση του πολιτικού πεδίου και διατύπωση μιας ολοκληρωμένης εναλλακτικής πρότασης εξουσίας.

Η Ελληνική κοινωνία μας δέχτηκε ως την Αριστερά που επιδιώκει να εντάσσει τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες στη στρατηγική του δημοκρατικού δρόμου προς το σοσιαλισμό, ειδικά μέσα στις συνθήκες της οικονομικής, πολιτικής, κοινωνικής και πολιτισμικής κρίσης. Η αντιπαλότητα στο νεοφιλελευθερισμό, η διεύρυνση της δημοκρατίας, η υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, των ανέργων, των νέων, των γυναικών, των μεταναστών, η προστασία του περιβάλλοντος, η οικολογική ανάπτυξη, η δημοκρατική ολοκλήρωση είναι η καθημερινή μας επιδίωξη.

Κύρια αναφορά μας είναι οι δυνάμεις της εργασίας, της γνώσης και της τεχνολογίας, οι δυνάμεις του πνεύματος και του πολιτισμού, που θέλουμε να εκφράσουμε.

Στον πυρήνα των θέσεων μας βρίσκεται το τετράπτυχο " Δημοκρατικός Σοσιαλισμός – Αριστερός Ευρωπαϊσμός – Μεταρρυθμιστική Στρατηγική – Οικολογική Εγρήγορση ". Ιδέες που τροφοδοτούν τους προβληματισμούς μας για την επεξεργασία του προγραμματικού μας λόγου, τη διακυβέρνηση της χώρας και το μέλλον της Αριστεράς.

Αποφύγαμε τον εύκολο καταγγελτικό λόγο και καταθέσαμε το δικό μας εναλλακτικό σχέδιο για την έξοδο της χώρας από την κρίση με στόχο την ανάταξη της οικονομίας, τη μεταρρύθμιση του κράτους και την κοινωνική αλληλεγγύη.

Τονίσαμε ότι η κατάσταση στη χώρα μας δεν προέκυψε ως νομοτέλεια φυσικών νόμων. Την κρίση δεν την έφεραν τα μνημόνια αλλά οι αδιέξοδες πολιτικές της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ.

Πολιτικές οι οποίες εξέφρασαν και υπηρέτησαν το «συνεπή» και ανελέητο πυρήνα του οικονομικού και κοινωνικού νεοφιλελευθερισμού, διέλυσαν τον παραγωγικό ιστό της χώρας, διαμόρφωσαν καταστροφικά καταναλωτικά πρότυπα, εξάντλησαν τις αντοχές του λαού μας και διέρρηξαν τον κοινωνικό ιστό.

Πολιτικές οι οποίες μας οδήγησαν στα μνημόνια, τα οποία με τη σειρά τους όχι μόνο δεν αντιμετωπίζουν την κρίση αλλά τη βαθαίνουν και οδηγούν σε ακόμα μεγαλύτερη ύφεση, ανεργία, λιτότητα και αποδόμηση του κοινωνικού κράτους. Βασικές λειτουργίες του δημοκρατικού μας πολιτεύματος βρίσκονται υπό αίρεση προκειμένου να συμπεριφερθούμε "υπεύθυνα", δηλαδή κατά το δοκούν των αγορών.

Η Δημοκρατική Αριστερά συγκροτήθηκε με βάση την προσπάθεια υπέρβασης ενός βασικού υπαρξιακού διλήμματος της Αριστεράς. Δηλαδή, της αδυναμίας που τρέφεται από την αποδοχή μιας κατανομής ρόλων που υποσυνείδητα είχαμε αποδεχτεί για πολλά χρόνια. Ότι δηλ. η Δεξιά αναλαμβάνει την ευθύνη διαχείρισης της καθημερινότητας των πολιτών, καθημερινότητα επώδυνη για μεγάλες κατηγορίες πολιτών, ενώ η Αριστερά διεκδικεί το μονοπώλιο των αξιών σε ένα ιδεατό τόπο που δεν αντιμετωπίζει κανέναν ανταγωνισμό : τον τόπο της ουτοπίας και των ψευδαισθήσεων.

Η Δημοκρατική Αριστερά απορρίπτει αυτή τη θέση και προσπαθεί να αποσαφηνίσει τη σχέση των ιδεών της Αριστεράς με το πρόβλημα διεύθυνσης της υπαρκτής κοινωνίας. Δη-

λαδή, θέτει υπό διαπραγμάτευση τις κυρίαρχες ιδέες μαχόμενη για μια νέα αντίληψη της πραγματικότητας. Αντίληψη που στοχεύει στην υπέρβαση μιας κοινωνίας κατακερματισμένων συμφερόντων και τη μετατροπή των χώρων προνομίων σε πεδία ίσων ευκαιριών.

Προκειμένου να βρούμε διόδους διεξόδου από την κρίση οφείλουμε να αναμετρηθούμε με το παρελθόν μας, να ριζώσουμε στην κοινωνία, να δώσουμε ζωτικό χώρο στις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου, να πείσουμε ότι η πολιτική είναι ταυτόχρονα πράξη και ηθική δέσμευση. Οφείλουμε να συμβάλουμε σε ένα μεταρρυθμιστικό κίνημα που θα δημιουργήσει μια κοινωνία ισότητας ευκαιριών, πλουσιότερη πολιτισμικά και ηθικά, με μεγάλες καινοτομίες και εκσυγχρονισμούς στο πεδίο της παραγωγής των κοινωνικών, πολιτισμικών και περιβαλλοντικών αγαθών. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να δώσουμε μια νέα διάσταση στη σχέση μεταξύ προσωπικής ευημερίας και κοινωνικής αλληλεγγύης. Μόνο έτσι μπορούμε επίσης να δώσουμε προοπτική διαρκείας στο κόμμα μας.

Η κρίση και οι αιτίες της

Η βαθιά κρίση στην οποία έχει εισέλθει η χώρα μας είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων. Η αδυναμία μας να εκσυγχρονίσουμε το ελληνικό κράτος, η ατροφική παραγωγική βάση της χώρας, οι εγγενείς αδυναμίες της θεσμικής διάρθρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι μεγάλες οικονομικές αναδιατάξεις στην παγκόσμια σκηνή είναι οι κυριότεροι παράγοντες.

Η μεταπολεμική οργάνωση των δυτικών κοινωνιών στηρίχθηκε σε ένα πολιτικό-οικονομικό συμβιβασμό μεταξύ των δυνάμεων της εργασίας και του κεφαλαίου όπως αυτή κωδικοποιήθηκε στη συνθήκη του Bretton Woods. Οι οργανωμένες, μέσω των συνδικάτων, δυνάμεις της εργασίας αποδέχθηκαν τη λειτουργία των καπιταλιστικών αγορών και τα δικαιώματα της ιδιοκτησίας, με αντάλλαγμα την πολιτική δημοκρατία η οποία τους παρείχε τη δυνατότητα κοινωνικής ασφάλειας και σταθερής βελτίωσης του επιπέδου ζωής. Αυτός ο διακανονισμός διήρκεσε για τριάντα περίπου χρόνια (1945-1975) και τέθηκε υπό αίρεση με την πτώση των ρυθμών ανάπτυξης.

Το τέλος των “τριάντα χρυσών” ετών έφερε στην επιφάνεια έναν νέο κόσμο: αλλαγή του παραγωγικού προτύπου, απαρχή της παγκοσμιοποίησης, υποβάθμιση του ρόλου της εργασίας, οικολογική κρίση, ενεργειακή κρίση κ.λ.π. Τα δύο βασικά υποκείμενα διαμέσου των οποίων η Αριστερά ασκούσε πολιτική στις δυτικές κοινωνίες, δηλαδή το εθνικό κράτος και το ταξικό συνδικάτο μπήκαν σε βαθειά κρίση.

Αφήσαμε πίσω στον εικοστό αιώνα την Ευρώπη της εργασίας, με την έννοια των βασικών υποκειμένων τα οποία αποτελούσαν τους διαπραγματευτικούς πυλώνες της Αριστεράς απέναντι στο κεφάλαιο.

Η εκρηκτική άνοδος των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας και της ηλεκτρονικής επέτρεψε τον γεωγραφικό διαχωρισμό των χώρων διεύθυνσης και παραγωγής, συμβάλλοντας ακόμα περισσότερο στην αποδυνάμωση των συλλογικών υποκειμένων της εργασίας. Τα κράτη συναγωνίζονται προς τα κάτω σε επίπεδο φορολογίας, εργασιακών κανονισμών, περιβαλλοντικών περιορισμών προκειμένου να διατηρήσουν την οικονομική δραστηριότητα σε εθνικό επίπεδο. Τα συνδικάτα αποδυναμώνονται και οι κυβερνήσεις μεταφέρουν στους πολίτες την ευθύνη χρηματοδότησης για ισότιμη πρόσβαση σε βασικά κοινωνικά αγαθά (κατοικία, υγεία, εκπαίδευση) προσθέτοντας στο δημόσιο χρέος και το ατομικό χρέος των πολιτών.

Σε παγκόσμιο επίπεδο νέες οικονομικές δυνάμεις εισέρχονται στο προσκήνιο. Με προγραμματισμένη εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική, Κίνα και Ινδία βελτιώνουν τις ικανότητες του εργατικού τους δυναμικού κλείνοντας σιγά-σιγά το επιστημονικό και τεχνολογικό χά-

σμα με τις πρώην ανεπτυγμένες χώρες. Αυτή η δυναμική έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια θέσεων εργασίας σε τομείς χαμηλής διεθνούς ανταγωνιστικότητας των εθνικών κρατών (των ΗΠΑ συμπεριλαμβανομένων), αναδεικνύει ως προσωρινούς νικητές τους κατόχους κεφαλαίων και επιβάλλει την εργασία υψηλής ειδίκευσης ως τη μόνη στρατηγική επιλογή.

Σήμερα υπάρχουν δύο Ευρώπες: από τη μια μεριά εκείνη του χρηματιστηριακού κεφαλαίου που πλουτίζει από την ικανότητά της να εξάγει υπεραξία από την εργασία των άλλων σε παγκόσμιο επίπεδο, και από την άλλη πλευρά η Ευρώπη της εργασίας που πληρώνει το συνολικό κόστος της αλλαγής των παγκοσμίων συσχετισμών δύναμης.

Σήμερα, τα 80 εκατομμύρια πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας αποτελούν το μεγαλύτερο πληθυσμιακό κράτος της γηραιάς ηπείρου. Στη χώρα μας ο αριθμός των ανέργων έχει υπερβεί το 27%. Τα εισοδήματα της μισθωτής εργασίας συμπιέστηκαν δραματικά. Οι εργασιακές συνθήκες χειροτερεύουν. Η ανεργία στους νέους υπερβαίνει το 58%, η γυναικεία ανεργία καλπάζει και μάλιστα σε εποχή που αυξάνει ο αριθμός των μονογονεϊκών οικογενειών. Το κράτος πρόνοιας συνθλίβεται. Η ύφεση είναι βαθιά. Η παραγωγική βάση (εκτός από νησίδες εξαιρέσεων) έχει εξαρθρωθεί. Η προστασία του περιβάλλοντος θεωρείται στην καλύτερη περίπτωση πολυτέλεια και στην χειρότερη εμπόδιο για την «ανάπτυξη».

Για τουλάχιστον μια τριακονταετία ακόμα ένα μεγάλο τμήμα του εθνικού εισοδήματος θα το ιδιοποιούνται αυτόματα εκείνοι που δάνεισαν το κράτος τις τέσσερις τελευταίες δεκαετίες. Η Ελλάδα είναι πλέον μια χώρα υπό οικονομική κυριαρχία από δανειστές και εταίρους. Μια χώρα στην οποία η διαγενεακή αλληλεγγύη έχει χάσει το νόημά της.

Η κατάσταση αυτή στη χώρα μας δεν οφείλεται μόνο στις αλλαγές του παραγωγικού προτύπου που συντελείται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Είναι αποτέλεσμα του μοντέλου ανάπτυξης και της αδυναμίας προσαρμογής στα νέα τεχνολογικά δεδομένα και τις αναγκαίες αναδιαρθρώσεις της παραγωγικής βάσης. Προσαρμογή την οποία δεν καταφέραμε να επιτύχουμε παρά τον υπέρμετρο δανεισμό και τους τεράστιους πόρους των διαρθρωτικών και ανταγωνιστικών προγραμμάτων που εισέρρευσαν στη χώρα μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι αποτέλεσμα της αντίληψης ότι το κράτος είναι ένα απέραντο πεδίο συναλλαγής για τη διεύρυνση της κομματικής πελατείας.

Είναι αποτέλεσμα της αντίληψης ότι το φορολογικό σύστημα όφειλε να στηρίζει μια συγκεκριμένη διάρθρωση εισοδημάτων και να μην επιτελεί τον αναδιανεμητικό του ρόλο για τον οποίο είναι εξ ορισμού προορισμένο. Σήμερα το κράτος μοιάζει με πεδίο μεταπολεμικής καταστροφής και τα πλείστα όσα συμφέροντα συνωστίζονται γύρω από αυτό αναζητώντας νέους ρόλους.

Η ιδέα της “ισχυρής Ελλάδας” ως κορωνίδα της οποίας παρουσιάστηκε η διενέργεια των Ολυμπιακών Αγώνων, με υπέρμετρο κόστος για τα μεγέθη της χώρας μας και στρεβλή χρήση των πόρων, κονιορτοποιήθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Όποιος πιστεύει ότι με τη συμπίεση, έως εξουθένωση των δυνάμεων της εργασίας μπορεί να αντιμετωπίσει την κρίση πλανάται πλάνην οικτρά. Η διέξοδος από την κρίση θα είναι μακροπρόθεσμη και απαιτεί συνδυασμένες δράσεις για την εξυγίανση της οικονομίας, την αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα, την ανασυγκρότηση της παραγωγής. Η δημοσιονομική κρίση είναι η μία, η πιο εκρηκτική κατάσταση της συνολικής οικονομικής κρίσης. Αλλά η κρίση σήμερα είναι συνολικότερη, είναι κυρίως κρίση αξιών.

Συνυφασμένη με την κρίση είναι και η μεγέθυνση του νεοναζιστικού μορφώματος. Το μαχαίρι που δολοφόνησε τον Παύλο Φύσσα ακονίστηκε για πολύ καιρό και έφερε στην επιφάνεια τις σκοτεινές δυνάμεις που στοχεύουν τη Δημοκρατία μας. Η απόφαση της κυβέρ-

νησης να χτυπήσει το νεοναζιστικό μόρφωμα της ΧΑ αποτελεί σημαντική πρωτοβουλία η οποία πρέπει να έχει εξίσου αποφασιστική συνέχεια. Στην προσπάθεια αυτή οφείλουν να συγκλίνουν όλες οι δημοκρατικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας. Όμως, η ενοχική στάση κύκλων της Νέας Δημοκρατίας απέναντι στις ιστορικές πολιτικές συγγένειες τους με τον χώρο της ακροδεξιάς την ωθεί στον ολισθηρό, για την ελληνική δημοκρατία, δρόμο της θεωρίας των δύο άκρων και δυσκολεύει τη συγκρότηση του αντιφασιστικού μετώπου.

Επί της ουσίας, το χαλί πάνω στο οποίο ξεδιπλώθηκε η φασιστική δράση της ΧΑ υφαινόταν για χρόνια από τους ίδιους τους πρωταγωνιστές του πολιτικού συστήματος, η οικονομική κρίση απλά ξεγύμνωσε τους παίχτες και έδωσε τον πολιτικό χώρο και χρόνο για να πάρει εφιαλτικές διαστάσεις στην κοινωνία και στο πολιτικό σύστημα. Είναι οι πολιτικές και κοινωνικές αιτίες οι οποίες εξέθρεψαν το φαινόμενο του φασισμού και του νεοναζισμού ενώ η τρέχουσα οικονομική κρίση το έφερε στην επιφάνεια με ορμή. Οι αιτίες του φαινομένου είναι στο βάθος τους ιδεολογικές και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αντιλήψεων από το περιεχόμενο της εκπαίδευσης μέχρι και την αντιμετώπιση των μεταναστών. Και για το λόγο αυτό απαιτείται μια μακρόπνοη στρατηγική αντιμετώπισή του από τη Δημοκρατία μας.

Η Δημοκρατική Αριστερά στην Κυβέρνηση

Η Δημοκρατική Αριστερά απευθυνόμενη στον ελληνικό λαό προεκλογικά συμπύκνωσε τον πολιτικό της λόγο στο τρίπτυχο "για την παραμονή της χώρας στην ευρωζώνη, με την οικονομία ζωντανή και την κοινωνία όρθια"

Μπροστά στο φάσμα της χρεωκοπίας το κόμμα μας αποφάσισε τον Ιούνιο του 2012 να αναλάβει υπέρμετρες υποχρεώσεις σε σχέση και με τη θέση του κόμματος στη διάταξη των πολιτικών κομμάτων, όπως προέκυψε από τις εκλογές, αλλά και τον επιμερισμό ευθυνών για την ιστορική πορεία που οδήγησε την χώρα στην σημερινή κατάσταση.

Διαφωνήσαμε με την συμμετοχή στην συγκεκριμένη κυβέρνηση και θεωρούμε ότι οι εξελίξεις μας δικαίωσαν. Παρά τη διαφωνία μας όμως σταθήκαμε με υψηλό αίσθημα ευθύνης ενώπιον των επιλογών του κόμματός μας και προσπαθήσαμε στο μέτρον του δυνατού να συμβάλουμε στην επιτυχία του εγχειρήματος.

Οι συνθήκες υπό τις οποίες συγκροτήθηκε η κυβέρνηση, το φάσμα των δυνάμεων που την συναποτελούσαν, οι εγγενείς διαφοροποιήσεις στην αντίληψη των μεταρρυθμίσεων και η ισχυρή αλληλεπίδραση με τις Ευρωπαϊκές διεργασίες έδιναν στην κυβέρνηση εκ των πραγμάτων τον χαρακτήρα του «ειδικού σκοπού».

Η συμμετοχή της Δημοκρατικής Αριστεράς στην κυβέρνηση έγινε με πρόθεση την αποτροπή της εξόδου της χώρας από το ευρώ και την αποφυγή της άτακτης χρεοκοπίας. Δεδομένου ότι επρόκειτο για κυβέρνηση ειδικού σκοπού αναμέναμε ότι στην καθημερινότητα θα διαμορφώνονταν μια κουλτούρα συνεργασίας, συνεννόησης ανεκτικότητας και σεβασμού των προγραμματικών ορίων του κάθε κυβερνητικού εταίρου. Αντί αυτού εισπράξαμε κλίμα αντιπαράθεσης και σύγκρουσης με την κοινωνία ως αυτή να ήταν μια κυβέρνηση της Ν.Δ. Και ακόμα χειρότερα, το περιβάλλον Σαμαρά προσπάθησε συστηματικά να χρησιμοποιήσει το κόμμα μας ως άλλοθι και μηχανισμό απενοχοποίησης των πολιτικών ευθυνών τους. Οι αποκλίσεις της ασκούμενης κυβερνητικής πολιτικής από τη συμφωνία των τριών κομμάτων ήταν μεγάλες, χωρίς κατ ανάγκη αυτό να οφείλονταν στις απαιτήσεις των Ευρωπαίων εταίρων μας και δανειστών μας. Απουσίαζε οποιοσδήποτε οδικός χάρτης με στόχους και χρονοδιαγράμματα για την έξοδο της χώρας από την κρίση και την ανασυγκρότηση της σε όλα πεδία (πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό)

Η συμμετοχή μας αυτή όμως ανέδειξε και πλήθος ζητημάτων που αφορούν τη δοκιμασία στην πράξη των ιδεών μας, του προγραμματικού μας λόγου, της αντίληψής μας για τη λει-

τουργία του κράτους, τη σχέση κράτους-πολιτικών κομμάτων αλλά και τη λειτουργία του κόμματος μας. Και όλα αυτά αποτελούν πλούσια παρακαταθήκη για όλους μας και οφείλουμε να την αξιοποιήσουμε.

Η συμφωνία μας στην λογική του 4-2-1 για την στελέχωση των θέσεων ευθύνης του κρατικού μηχανισμού αποτέλεσε παρέκβαση από τις βασικές μας αρχές. Δεν αμφισβητούμε τις καλές προθέσεις αλλά όταν ξεχνάμε ότι το μεγαλύτερο ζήτημα ηθικής στην πολιτική είναι η κατάληψη του κράτους από τα κόμματα, τότε μπαίνουμε σε σκοτεινές ατραπούς.

Η αμφιλεγόμενη στάση του κόμματος στα ζητήματα της οικολογίας (βλέπε εξόρυξη χρυσού Σκουριές Χαλκιδικής, εκτροπή Αχελώου) έθεσε σε δοκιμασία έναν από τους βασικούς πυλώνες της υπαρξιακής μας υπόστασης.

Στα ζητήματα της ενέργειας η στάση μας ήταν επαμφοτερίζουσα και διστακτική. Δεν αντιταχθήκαμε έγκαιρα και δυναμικά στην δρομολόγηση της ιδιωτικοποίησης των ενεργειακών δικτύων της ΔΕΗ. Οφείλουμε επίσης να διαλύσουμε τους μύθους περί υδρογονανθράκων αν καλούμαστε να φυτέψουμε πετρελαιοπηγές στην Ολυμπία και τα νησιά των Κυκλάδων δηλ. να θέσουμε σε κίνδυνο τρία συγκριτικά αναπτυξιακά πλεονεκτήματα μας, την πολιτιστική μας κληρονομιά, την βιοποικιλότητα της ελληνικής φύσης, και τον τουρισμό. Δεν είναι όλες οι επενδύσεις παραγωγικές και θα πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί διότι στο βωμό μιας υποθετικής ανάπτυξης μπορεί να ξεπουλήσουμε τα πάντα, να καταστρέψουμε το φυσικό περιβάλλον αλλά και να καταστρέψουμε κοινωνικές δομές οι οποίες οικοδομήθηκαν με μόχθο δεκαετιών.

Ξεχάσαμε ότι όσο ορθές και αν είναι οι πολιτικές επιλογές στην κορυφή, αυτές αποδεικνύονται στο τέλος αναποτελεσματικές αν δεν στηρίζονται σε κόμματα και κοινωνικά κινήματα τα οποία εμπνέονται από τις μεταρρυθμιστικές δράσεις και τις εγκολπώνονται. Χαρακτηριστική η περίπτωση του υπουργείου διοικητικής μεταρρύθμισης στο οποίο ο αρμόδιος υπουργός μας κατάφερε με συστηματική δουλειά να αλλάξει τη ρητορική που κυριαρχούσε, και στα ηγετικά κλιμάκια της Δημοκρατικής Αριστεράς, περί μικρότερου κράτους και να εδραιώσει την θέση ότι η δική μας αντίληψη βρίσκεται πέρα από το μικρό ή μεγάλο κράτος και επικεντρώνεται στη δημιουργία ενός κοινωνικά δίκαιου, αποτελεσματικού και λειτουργικού κράτους.

Η αδυναμία και σήμερα ακόμα να καταθέσουν ένα φορολογικό σχέδιο ενιαίο, αποτελεσματικό, απλό και κοινωνικά δίκαιο καταδεικνύει την έλλειψη πολιτικής βούλησης για την μετάβαση στην επόμενη μέρα.

Οι συστηματικές αποκλίσεις από την προγραμματική συμφωνία των τριών κομμάτων (ειδικό τέλος ακινήτων, απολύσεις στο δημόσιο...) κατέδειξαν την αδυναμία πραγματικής πολιτικής βούλησης της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ για την χάραξη μιας κοινής εθνικής στρατηγικής εξόδου από την κρίση. Το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης φέρει την ευθύνη για τις αρνητικές εξελίξεις, αδυνατεί, ή δεν προτίθεται, να πατάξει τη φοροδιαφυγή και να δομήσει ένα δίκαιο και καθολικό φορολογικό σύστημα. Έτσι όμως η απαξίωση του πολιτικού συστήματος, συνεχίζεται και τίθεται υπό αίρεση η ίδια η καινοτόμος για τη χώρα μας αντίληψη των κυβερνήσεων συνεργασίας.

Είναι αμφίβολο αν η σημερινή κυβέρνηση διαπραγματεύεται πραγματικά ή υπό την πίεση συγκεκριμένων ευρωπαϊκών και εθνικών συμφερόντων προωθεί ένα σχέδιο αντιμεταρρύθμισης με κύριο στόχο τη συντριβή των δυνάμεων της εργασίας και την αποδιάρθρωση της συνοχής της κοινωνίας των πολιτών.

Η αποχώρηση της Δημοκρατικής Αριστεράς από την τρικομματική κυβέρνηση ήταν μια ορθή πράξη διότι η συλλογική λειτουργία της κυβέρνησης είχε αναιρεθεί στην πράξη με αποκλειστική ευθύνη της Νέας Δημοκρατίας. Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι ο ηγετικός κύκλος της Νέας Δημοκρατίας επιθυμούσε την αποπομπή μας από την κυβέρνηση στο βαθ-

μό που δεν αποδεχόμασταν τον παθητικό ρόλο του “αριστερού άλλοθι”. Το ΠΑΣΟΚ πλέον βρίσκεται σε τροχιά πλήρους ταύτισης με τις πολιτικές της Νέας Δημοκρατίας.

Η περίπτωση της ΕΡΤ συμπύκνωσε μια σειρά αρνητικών εξελίξεων οι οποίες μας οδήγησαν στην αποχώρηση. Απέδειξε επίσης ότι δομές οι οποίες οικοδομήθηκαν στην πορεία δεκαετιών δεν είναι δυνατόν να καταργηθούν και να οικοδομηθούν απ την αρχή εν μία νυκτί. Η συμμετοχή στελεχών μας στο εγχείρημα της “προσωρινής νέας δημόσιας τηλεόρασης” εκπέμπει επαμφοτερίζοντα μηνύματα.

Η Δημοκρατική Αριστερά έδειξε ότι, στις παρούσες συνθήκες κοινωνικής, οικονομικής, πολιτικής κρίσης και κυρίως κρίσης αξιών και θεσμών, κατανοεί βαθύτατα την ανάγκη μιας εθνικής συνεννόησης των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων. Δίνει ήδη δείγματα γραφής και πράξης υπερβαίνοντας το στενό κομματικό συμφέρον στο όνομα των εθνικών προτεραιοτήτων. Για να είναι αποτελεσματική όμως μια νέα εθνική συνεννόηση απαιτείται η διαμόρφωση μιας νέας κοινωνικής και πολιτικής πλειοψηφίας, με σημαντική την παρουσία της Αριστεράς. Και τούτο διότι η αναστροφή της καταστροφικής πορείας και η απαρχή διεξόδου από την πολυδιάστατη κρίση δεν μπορεί να είναι υπόθεση των δυνάμεων οι οποίες έχουν την ευθύνη για τη σημερινή τραγική κατάσταση της χώρας μας αλλά είναι υπόθεση των δυνάμεων που παράγουν, δημιουργούν, επινοούν, καινοτομούν και επιχειρούν στο πλαίσιο μιας κοινωνίας αλληλεγγύης.

Αριστερά και Μεταρρυθμίσεις

Η χώρα έχει ανάγκη από γενναίες διαρθρωτικές αλλαγές με σαφές κοινωνικό πρόσημο, κάτι που με επάρκεια αποτυπωνόταν στις προγραμματικές θέσεις της Δημοκρατικής Αριστεράς. Αντί αυτού ζούμε μια κυβερνητική πολιτική περιοριστική, εισπρακτική η οποία απαξιώνει τις δυνάμεις της εργασίας.

Οφείλουμε να ξεκαθαρίσουμε το τι σημαίνει “αριστερός μεταρρυθμισμός”. Διότι είναι πολύ συχνές οι αναφορές κειμένων και στελεχών του κόμματος στην ανάγκη “μικρότερου, αποδοτικότερου και ουδέτερου κράτους”. Αλλά αυτό δείχνει ότι ωθούμαστε σε πολιτική μετάλλαξη και διολίσθηση σε προσεγγίσεις οι οποίες δεν ανήκουν στην παρακαταθήκη της Αριστεράς.

Η Αριστερά σε όλες τις εκδοχές της αγωνίζεται για ένα “κοινωνικό κράτος δικαίου”. Ένα κράτος το οποίο μετασχηματίζει τα προνόμια των ολίγων σε δικαιώματα των πολλών και μετατοπίζει τις κοινωνικές και πολιτικές ισορροπίες προς όφελος των δυνάμεων της εργασίας, δηλαδή των κοινωνικών στρωμάτων που δημιουργούν, σκέπτονται και επιχειρούν. Οφείλουμε επίσης να ξαναδώσουμε νόημα στη σημασία και τον ρόλο των συνδικάτων προκειμένου να αποκαταστήσουμε τον συνδικαλισμό ως συστατικό στοιχείο της δημοκρατίας.

Η ένταση της κρίσης όμως θέτει νέα και πρωτόγνωρα ζητήματα προς επίλυση. Οι παρεμβάσεις ανεξέλεγκτων υπερεθνικών οργανισμών και η απώλεια της εργασίας , η οποία δίνει όχι μόνο υλική αλλά και υπαρξιακή υπόσταση στους ανθρώπους, περιορίζουν δραστικά τα περιθώρια ελιγμών των εθνικών κρατών.

Η εργασία έχει διαχωριστεί, έχει κομματιαστεί, έχει αυτοματοποιηθεί, έχει διασκορπιστεί σε ηπείρους και χώρες (με ελάχιστα εργατικά δικαιώματα), ενώ τα κέντρα της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής διοίκησης έχουν συγκεντρωθεί και αρνούνται ακόμα και τον ρόλο της συνδικαλιστικής διαπραγμάτευσης. Αυτό που δίνει δύναμη στα συγκεντρωμένα συμφέροντα «των αφεντικών» -και ιδίως των χρηματιστηριακών- είναι η ικανότητα και η αποτελεσματικότητα του καπιταλισμού να δημιουργεί πλούτο και σχετική ευημερία, συνήθως για ολίγους. Όμως εκείνο που δίνει δύναμη στα συμφέροντα των εργαζομένων είναι η κοινωνική και οικονομική αξία της εργασίας.

Μέχρι τώρα στον κατακερματισμένο και πολύμορφο χώρο της εργασίας προνομιούχος συζητητής της Αριστεράς ήταν ένα συγκεκριμένο τμήμα εργαζομένων: κύρια στον δημόσιο τομέα. Η προνομιακή σχέση με αυτό το τμήμα μπορεί να γίνει εμπόδιο στη διαδικασία δημιουργίας σχέσεων με τα στρώματα του κόσμου της εργασίας που είναι στο περιθώριο και υφίστανται την πιο άγρια εκμετάλλευση. Πρόκειται για μια επίπονη προσπάθεια, που από τη μια μεριά θα αντικρούει με ένταση τις συντεχνιακές παραμορφώσεις και από την άλλη θα προσπαθεί να δημιουργήσει μια νέα σχέση με τον κόσμο της εργασίας και να συμβάλει στην εξυγίανση του συνδικάτου και τη διαμόρφωση μιας αυτόνομης και δημιουργικής πορείας του συνδικαλιστικού κινήματος.

Είναι ανάγκη να καταβάλουμε μια τεράστια προσπάθεια προκειμένου να επεξεργαστούμε την πολιτική μας λαμβάνοντας υπόψη τη συνθετότητα των νέων κοινωνικών αντιθέσεων. Οφείλουμε να συνυπολογίσουμε τη διαφορετικότητα μεταξύ ασφαλισμένων εργαζομένων και αυτών με επισφαλή εργασία ή ανέργων, μεταξύ ντόπιων και μεταναστών, νέων και ηλικιωμένων, ανδρών και γυναικών.

Χρειάζεται, δε, γι' αυτό μια καινούργια ιδέα της κοινωνίας, που βασίζεται σε βιώσιμη ανάπτυξη, στην αξιοποίηση της εργασίας, της κουλτούρας, της έρευνας, των δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος. Και οφείλουμε να το πράξουμε άμεσα. Διότι υπό τη συνεχή απειλή μη καταβολής της κάθε επόμενης δόσης σήμερα, η την αδυναμία καταβολής τοκοχρεολυσίων αύριο, οι νομοθετικές παρεμβάσεις είναι βίαιες και ένα τεράστιο αντιμεταρρυθμιστικό κύμα σαρώνει τη χώρα. Αν συνεχιστούν οι σημερινές πολιτικές δημιουργείται μια Ελλάδα η οποία δεν έχει σχέση με τα ιδανικά της Αριστεράς και ένα κράτος το οποίο θα το βρούμε σύντομα απέναντί μας και πάλι.

Είχαμε πει από την πρώτη στιγμή ότι τα μνημόνια είναι λάθος συνταγή. Σήμερα 3 χρόνια μετά την εφαρμογή τους, και με όρους πρωτόγνωρου πειραματισμού, το συνομολογούν και οι εμπνευστές τους. Η Δημοκρατική Αριστερά οφείλει να καταθέσει τη δική της πολιτική. Για να το πράξει αυτό όμως οφείλει να διαλύσει συγχύσεις που αφορούν την έννοια της "κυβερνώσας αριστεράς" και να υπηρετήσει με σαφήνεια τα κοινωνικά συμφέροντα τα οποία εκφράζει ιστορικά η Ανανεωτική Αριστερά και οι δυνάμεις της πολιτικής οικολογίας. Κυβερνώσα αριστερά σημαίνει αριστερά έτοιμη να αναλάβει κυβερνητικές ευθύνες όταν οι καταστάσεις το απαιτούν αλλά όχι αριστερά διαθέσιμη να χρησιμοποιηθεί ως αριστερό άλλοθι για αντιλαϊκές πολιτικές.

Αριστερά και Ανάπτυξη

Η ποθούμενη οικονομική ανάπτυξη είναι υπόθεση της προσεχούς δεκαετίας και δεν μπορεί να υπάρξει παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας χωρίς πολιτικό σχέδιο, συντεταγμένη κοινωνία, τεχνολογική γνώση, εξειδικευμένο προσωπικό , απασχόληση και ικανοποιητικούς μισθούς. Διαμέσου αυτού του πρίσματος και της συνέλιξης με την κουλτούρα και την οικολογία θα πρέπει να δούμε τη μεταρρύθμιση στο σύνολο του εκπαιδευτικού και ερευνητικού συστήματος της χώρας. Ρόλος μας είναι να δώσουμε σύγχρονο προγραμματικό περιεχόμενο σε μια οικονομικά αποδοτικότερη και κοινωνικά δικαιότερη λειτουργία του παραγωγικού ιστού.

Υπάρχει όμως ελπίδα, και υπάρχει γιατί η χώρα διαθέτει ικανό προσωπικό σε όλους τους αρμούς των υποκειμένων της παραγωγικής διαδικασίας, επιχειρήσεων και οργανισμών, ιδιωτικών, κοινωνικών και δημοσίων. Κύριο στοιχείο αποτελεί η δημιουργία κλίματος που θα ενθαρρύνει τις πρωτοβουλίες των εργαζομένων.

Ο εξορθολογισμός των μισθολογίων ήταν αναπόφευκτος στην παρούσα φάση. Αλλά οφείλουμε να περάσουμε σε αναδιάρθρωση των μισθολογίων με πυρήνα την αμοιβή της γνώσης, της προηγούμενης επένδυσης, της απόδοσης, της ευθύνης. Οι εύπορες κοινωνικές τά-

ξεις οφείλουν να συμβάλουν στην προσπάθεια προκειμένου να ελαφρύνει το συντριπτικό βάρος που έπεσε πάνω στη μισθωτή εργασία.

Οφείλουμε επίσης να αλλάξουμε και τον τρόπο θεώρησης της ζωής. Να αλλάξουμε τα καταναλωτικά πρότυπα, Να συνδυάσουμε μια νέα αντίληψη του επιχειρείν με τη διεύρυνση της κοινωνικής δικαιοσύνης, του κράτους δικαίου και την προστασία του περιβάλλοντος.

Αν δεν αποκατασταθεί ένα ήθος κοινωνικής υπευθυνότητας δεν θα είναι εύκολο να επιτύχουμε την έξοδο από την κρίση και αειφόρο οικονομική ανάκαμψη. Το να εκπαιδεύουμε συνεχώς τους εαυτούς μας σχετικά με τις κοινωνικές ανάγκες, να παραμένουμε άγρυπνοι φρουροί των δικαιωμάτων των ερχόμενων γενεών πάνω στη Γη και κυρίως να μην ξεχνάμε ότι η αλληλεγγύη αποτελεί την συγκολλητική ουσία της κοινωνίας αποτελούν βασικά στοιχεία αυτής της υπευθυνότητας.

Η συμπληρωματικότητα ρόλων της κοινωνικής οικονομίας, του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα είναι σημαντική προκειμένου να επιτύχουμε την μέγιστη αποτελεσματικότητα. Αλλά χωρίς απόδοση στον δημόσιο τομέα του ρυθμιστικού ρόλου που δικαιωματικά του ανήκει δεν πρόκειται να πάμε πολύ μακριά.

Είμαστε ριζικά αντίθετοι στη νεοφιλελεύθερη άποψη η οποία υποστηρίζει ότι τα άτομα πρέπει να αφεθούν ελεύθερα από κανόνες, ηθικές και πολιτικές ευθύνες απέναντι στους συμπολίτες τους.

Είμαστε κατηγορηματικά αντίθετοι σε ιδιωτικοποιήσεις , σε πείσμα μάλιστα της διεθνούς εμπειρίας, που αφορούν τομείς που σχετίζονται με τις βασικές ανθρώπινες ανάγκες.

Το κόμμα μας απενοχοποίησε το επιχειρείν από τον χώρο της Αριστεράς. Ενθαρρύνει το καινοτόμο πνεύμα και τον δημιουργικό επιχειρηματία. Δεν έχει ανοικτό μέτωπο με την ευημερία αλλά με τη φτώχεια. Στο βαθμό που υπάρχει φτώχεια σε μεγάλα τμήματα του πληθυσμού και απαιτούνται πόροι για επενδύσεις στην εκπαίδευση, την εργασία, τη νηπιακή φροντίδα, την υγεία, τις υποδομές, τότε η περικοπή φόρων στους πλουσίους δεν έχει ηθική βάση και είναι αντιπαραγωγική.

Η χώρα μας έχει ανάγκη από μια σύνθετη αναπτυξιακή πολιτική, η οποία θα στοχεύει ταυτόχρονα στην ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς και την ανάπτυξη της καινοτομικής επιχειρηματικότητας η οποία θα αντιστρέψει τα αρνητικά εμπορικά ισοζύγια.

Τα στοιχεία αυτής της νέας πολιτικής έχουν όνομα και επώνυμο και λέγονται: ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας – μέτρα που μπορεί να εφαρμοστούν σε μεγάλη κλίμακα και να μειώσουν μέχρι και το ήμισυ την κατανάλωση, χωρίς να μειωθεί η αποτελεσματικότητα- Α.Π.Ε, βιοκλιματική δόμηση, βιώσιμες μεταφορές, βιολογική γεωργία, αξιοποίηση των γηγενών καλλιεργειών, προστασία της βιολογικής διαφορετικότητας, τακτοποίηση της υδρογεωλογικής κατάστασης των εδαφών κλπ. Διαμέσου αυτών να διαμορφωθεί μια νέα αντίληψη της ανάπτυξης η οποία θα μας βοηθήσει να βγούμε από την κρίση.

Ευρώπη και Ελληνική Κρίση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αποτέλεσμα των μεγάλων αναταράξεων στη γηραιά ήπειρο τον 20ο αιώνα και της αγωνίας των δύο κύριων παραγόντων της (Γαλλία και Γερμανία) να διαμορφώσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα απέναντι στις νέες αναδυόμενες δυνάμεις της παγκόσμιας οικονομίας.

Η διαμόρφωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς και το ενιαίο νόμισμα ενίσχυσε τις ανταγωνιστικές οικονομίες σε βάρος των ασθενέστερων (60% των γερμανικών εξαγωγών γίνεται στο εσωτερικό της ΕΕ). Η έλλειψη κοινής δημοσιονομικής πολιτικής και θεσμών πολιτικής ενοποίησης απέτρεψε τις όποιες αναγκαίες κινήσεις εναρμόνισης που θα εξισορροπούσαν την αυτονομία των εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών και τα υπερβολικά ελλείμματα κάποιων κρατών μελών.

Οι ελλείψεις όμως των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών της ΕΕ δεν αποτελούν τη μοναδική αιτία της κρίσης. Με την είσοδο της χώρας στην ΕΕ και αργότερα στο ευρώ πολλά πράγματα έπρεπε να αλλάξουν στην οργάνωση του ελληνικού κράτους. Παρ όλα αυτά όμως οι κακοδαιμονίες δεκάδων χρόνων παρέμειναν ζωντανές.

Οι άφθονοι κοινοτικοί πόροι που εισέρρευσαν διαμέσου των διαρθρωτικών και ανταγωνιστικών προγραμμάτων δεν αξιοποιήθηκαν για τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής βάσης της χώρας.

Το κράτος παρέμεινε έρμαιο των πελατειακών σχέσεων των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και ΝΔ με αποκορύφωμα την πενταετία διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Όλα αυτά σε συνδυασμό με τον μακροχρόνιο υπερδανεισμό και το ξέσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης οδήγησαν στη σημερινή κατάρρευση.

Η υπόθεση της πολιτικής ενοποίησης της Ευρώπης βρίσκεται σε κρίσιμη φάση. Η οικονομική ευρωστία της Γερμανίας χρησιμοποιείται από τις συντηρητικές δυνάμεις της χώρας αυτής προκειμένου να διαμορφωθεί μια Γερμανική Ευρώπη. Η θετική μεταβολή συσχετισμού δυνάμεων στη Γαλλία, με την ήττα του Σαρκοζύ, δεν αποδείχθηκε ικανή από μόνη της προκειμένου να ασκήσει καθοριστικό ρόλο μια οικονομικά ασθμαίνουσα χώρα. Ας μην ξεχνάμε επίσης όταν αναφερόμαστε στον Ευρωπαϊκό Νότο ότι, παρά την κρίση ρευστότητας, η Ισπανία είναι μια χώρα που απευθύνεται σε πεντακόσια εκατομμύρια ομόγλωσσους και η Ιταλία είναι η τρίτη οικονομική δύναμη της ευρωζώνης .

Στο πλαίσιο της ευρωζώνης οφείλουμε να αναπτύξουμε τη δική μας στρατηγική ανάπτυξης του παραγωγικού τομέα της χώρας. Να εκσυγχρονίσουμε τον τομέα παροχής και οργάνωσης υπηρεσιών ο οποίος αποτελεί και τον κύριο πυλώνα της σημερινής οικονομίας μας. Να εξαλείψουμε το έλλειμμα στο ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων το οποίο, από πλεόνασμα περί τα 500 εκ. δολ το 1980 έφτασε σε έλλειμμα περί τα 2 δις ευρώ το 2009.

Και κυρίως να διαμορφώσουμε μια δεκαετή στρατηγική για την ανάπτυξη της καινοτόμου βιομηχανίας. Χωρίς μια σημαντική μεταφορά πόρων στον παραγωγικό τομέα με έμφαση στην καινοτομία δεν μπορούμε να ελπίζουμε πολλά. Και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για να μπορέσουμε να δώσουμε προοπτική στη νέα γενιά. Η Γερμανία. δαπανά το 2.82% του ΑΕΠ για Ερευνα και Τεχνολογία (Ε&Τ), η Φινλανδία πάνω από το 3%, εμείς μόνο το 0.6% για πολλές δεκαετίες και αυτό κυρίως ως κρατική συμβολή.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με μια αναδιάρθρωση της κατανομής πόρων από τα εγχώρια έσοδα σε συνδυασμό με μια πρόσθετη ενίσχυση για αρκετά χρόνια μέσω της μεταφοράς πόρων από τον Βορρά προς τον νότο στο πλαίσιο μιας αναδιάρθρωσης των πολιτικών της ΕΕ.

Η Ευρώπη έχει ανάγκη από μια πραγματική οικονομική διακυβέρνηση η οποία θα αφορά και τις διαρθρωτικές αλλαγές και την αγορά εργασίας. Προκειμένου να συμβάλουμε όμως θετικά προς αυτή την κατεύθυνση οφείλουμε να τακτοποιήσουμε πρώτα τα του οίκου μας.

Η χώρα μας πληρώνει βαρύ τίμημα στην προσπάθειά της να παραμείνει μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας και να αποφύγει την χρεοκοπία. Το αντίτιμο των θυσιών του ελληνικού λαού πρέπει να είναι "ευρωπαϊκή ενοποίηση με δημοκρατική οργάνωση, ισχυρή κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη". Και τούτο διότι σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης οι τριβές μεταξύ οικονομίας και κοινωνίας, η σύγκρουση καπιταλισμού και δημοκρατίας υπερβαίνουν τα στενά εθνικά όρια και διεθνοποιούνται αποκτώντας μια παγκόσμια διάσταση.

Η εξέλιξη της ευρωπαϊκής υπόθεσης σχετίζεται με την έκβαση της σύγκρουσης μεταξύ του "μερκαντιλιστικού" ευρωπαϊσμού και του αριστερού-προοδευτικού ευρωπαϊσμού. Η κυριαρχία του μερκαντιλισμού στην Ευρώπη είναι συνδεδεμένη με την επιβολή των θεσμικών δομών και των μακροοικονομικών επιλογών που συνόδευσαν τη γέννηση του "ενιαίου νομίσματος".

Προκειμένου να ανακτηθεί η χαμένη ανταγωνιστικότητα και σε συνδυασμό με την αδυναμία υποτίμησης του νομίσματος, ο μερκαντιλισμός οδήγησε στην υποβάθμιση της εργασίας, τον παραγκωνισμό των συνδικάτων, την αφαίρεση της οικουμενικότητας του κοινωνικού κράτους και τον περιορισμό της στοιχειώδους περίθαλψης των φτωχών. Συνακόλουθα φαινόμενα είναι, η επιβάρυνση της ύφεσης, της ανεργίας, της ανισότητας καθώς και η γενική επαύξηση του δημόσιου χρέους. Η συμπίεση της εσωτερικής ζήτησης και ο γενικός και αποκλειστικός προσανατολισμός στις εξαγωγές για να προωθηθεί η ανάπτυξη, έχει ως συνέπεια μια αναπτυξιακή ανάκαμψη η οποία όμως είναι ανίκανη να απορροφήσει την απασχόληση.

Προκειμένου να ανοικοδομήσουμε και να αναδιαρθρώσουμε τις οικονομίες των Ευρωπαϊκών δημοκρατιών που προέκυψαν από τον μεταπολεμικό συμβιβασμό μεταξύ εργασίας και κεφαλαίου, αλλά επίσης προκειμένου να αποστραγγίσουμε τα λιμνάζοντα βρώμικα νερά στα οποία κολυμπούν οι οπισθοδρομικοί και αντιδραστικοί λαϊκισμού είναι αναγκαία η δημιουργική συνέλιξη δύο παραγόντων:

Πρώτον: Οφείλουμε να εργαστούμε όχι μόνο για τη σύγκλιση των προοδευτικών-αριστερών ευρωπαϊστών αλλά και για τη συνάντηση με άλλους οι οποίοι από διαφορετική πολιτική και οικονομική κουλτούρα και αντιπροσώπευση συμφερόντων επιδιώκουν την πολιτική και θεσμική ολοκλήρωση της Ε.Ε. σε αντιπαράθεση με τους λαϊκισμούς οι οποίοι επιδιώκουν τη διάλυσή της. Λαϊκισμοί οι οποίοι στην περίπτωση των χωρών της νότιας Ευρώπης διευκολύνθηκαν από τη διαχείριση "ευρωπαϊστών" που κατέλαβαν το κράτος, επιδότησαν τη διαφθορά και δημιούργησαν τα λιμνάζοντα νερά στα οποία κολυμπούν οι λαϊκισμοί.

Δεύτερον: Οφείλουμε να εργαστούμε για την αλλαγή πορείας, μια που μετά την πάροδο 5 χρόνων λιτότητας και υποβάθμισης της εργασίας τα δημόσια ελλείμματα αυξάνονται παντού στη Ε.Ε. Προέχουν οι συμμετρικές διορθώσεις των εθνικών πολιτικών δηλαδή ο συνδυασμός δημοσιονομικών τακτοποιήσεων με δημόσιες παραγωγικές επενδύσεις. Τα ευρωομόλογα, οι επενδύσεις στην καινοτομία, τις υποδομές, την προστασία του περιβάλλοντος απαντούν στις αναγκαιότητες της πραγματικής οικονομίας και στην μεγάλη πρόκληση της απασχόλησης. Η οικολογική αναδιάρθρωση της οικονομίας και της κοινωνίας δίνουν ποιοτικά στοιχεία στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

Η Γερμανία, κυρίαρχη σε σύγχρονους παραγωγικούς κλάδους της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, μετά από μία δεκαετία, όπου το ενιαίο νόμισμα de facto υπονόμευσε καίρια την παραγωγική βάση των χωρών του Νότου και της Περιφέρειας, επιβάλλει, πέρα από κάθε αξία, και με αυταρχικές πολιτικές και οικονομικές διαδικασίες το δικό της νεοφιλελεύθερο μοντέλο, το οποίο θέτει σε κίνδυνο το εξηκονταετές εγχείρημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ειρήνης στην Ευρωπαϊκή ήπειρο.

Η Ευρωπαϊκή Αριστερά και άλλες Ευρωπαϊκές πολιτικές δυνάμεις και οικογένειες, την ύστατη ώρα, οφείλουν να ξεδιπλώσουν την εναλλακτική πρόταση δημοκρατικής πολιτικής και οικονομικής ενοποίησης που θα στοχεύει άμεσα στην κοινωνική συνοχή, στην αλληλεγγύη και στην αειφόρο ανάπτυξη στο όνομα των γενεών που μας ακολουθούν.

Οι διεθνείς οικονομικές αναδιατάξεις, η οικολογική και η ενεργειακή κρίση

Με πληθυσμό που υπερβαίνει τα έξι δισεκατομμύρια και διεκδικεί το δικαίωμα ύπαρξης ενός αντίστοιχου αριθμού αυτοκινήτων, που καταναλώνει 20-30 φορές περισσότερη ενέργεια από τον ίδιο δεν υπάρχουν πολλές επιλογές. Η παρούσα ετήσια κατανάλωση ενέργειας ανά άτομο στις ΗΠΑ είναι 8 ισοδύναμοι τόνοι πετρελαίου ενώ ο αντίστοιχος αριθμός για την Κίνα είναι 1 και για την Ινδία 0.5. Λαμβάνοντας υπόψη την ταχεία οικονομική ανάπτυξη των δύο πληθυσμιακών γιγάντων, οι προβλέψεις δίνουν διπλασιασμό της παγκόσμιας κατανάλωσης εντός των προσεχών 40 ετών. Μπορεί να μην συμφωνούν όλοι με τα καταστροφικά σενάρια για λιώσιμο των αρκτικών πάγων που θα καταστήσουν ακατοίκητες μεγάλες περιοχές του πλανήτη, όλοι όμως νοιώθουν την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας, τη μόλυνση της ατμόσφαιρας, και τη δραματική αύξηση των τιμών του πετρελαίου. Αν συνεχίσουμε έτσι, τα οργανικά καύσιμα θα εξαντληθούν σύντομα και ταυτόχρονα θα καταστρέψουμε την ατμόσφαιρα. Η μόνη λύση επαναφοράς στη ισορροπία είναι ο συνδυασμός αλλαγής του «αναπτυξιακού» μοντέλου και των κυρίαρχων καταναλωτικών προτύπων με την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας - ηλιακή, αιολική, υδραυλική - σε σύντομο χρονικό ορίζοντα. Και είναι ακριβώς αυτή η έννοια του – σύντομου - η οποία απαιτεί μεγάλες ερευνητικές επενδύσεις στους σχετικούς τομείς.

Οι επιπτώσεις από την σύγκλιση αλληλοεξαρτώμενων διαδικασιών όπως - παγκοσμιοποίηση, κλιματικές αλλαγές και οικονομική κρίση - βάζουν σε κίνδυνο, εάν όχι την επιβίωση του πλανήτη, όμως σίγουρα την κοινωνική συμβίωση και συνύπαρξη των ανθρώπων. Αυτό γιατί η εντατική εκμετάλλευση και υποβάθμιση της ανθρώπινης εργασίας είναι παράλληλη διαδικασία με την χωρίς όρια εκμετάλλευση και υποβάθμιση της φύσης. Στην ατέρμονη πορεία του για την μεγιστοποίηση του κέρδους, το κεφάλαιο μετατοπίζει τις παραγωγικές διαδικασίες εκεί όπου τα δικαιώματα των εργαζομένων και η προστασία του περιβάλλοντος παρουσιάζουν έλλειμμα. Είναι εύκολο να λέμε από καθέδρας: λιγότερη μόλυνση, λιγότερη κίνηση, λιγότερους ρύπους, από μια παραγωγική μονάδα που μπορεί να είναι ή να εισέρχεται σε φάση κρίσης. Αλλά είναι δύσκολο να το πούμε στους εργαζόμενους και ίσως δυσκολότερο να τους πείσουμε. Όμως αυτή είναι η δοκιμασία που πρέπει να περάσουμε. Και μπορεί να το κάνουμε μόνο επιδιώκοντας τη δική τους συμμετοχή, τις δικές τους προτάσεις, τη δική τους επιβεβαίωση στην εναλλακτική πρόταση που βασανιστικά θα συμβάλουμε να μπει στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης.

Το οικολογικό ζήτημα είναι θεμελιώδες. Δεν πρόκειται για μια πτυχή της κοινωνικής δραστηριότητας που μπορεί απλά να ενσωματωθεί στη γενικότερη πολιτική μας θεώρηση. Αφορά το γεγονός ότι για πρώτη φορά, η πιο σύνθετη οντότητα που αναπτύχθηκε σ’ αυτόν τον πλανήτη, που είναι απομονωμένος στο διάστημα, δηλαδή η ανθρώπινη ευφυΐα θέτει σε κίνδυνο την ίδια τη ύπαρξη της ζωής. Μόλυνση της ατμόσφαιρας από τα ορυκτά καύσιμα, κολοσσιαίες καταστροφικές δυνάμεις των πυρηνικών όπλων, αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων είναι χαρακτηριστικά παραδείγματα, ενώ νέα προβλήματα βιοηθικής αλλάζουν τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση όπως τη γνωρίζαμε μέχρι σήμερα. Οι αξίες από τις οποίες ξεκινούν οι γενικές μας προγραμματικές προτάσεις δεν προκύπτουν μόνο από την ανάλυση των κοινωνικών, οικονομικών, ιδεολογικών σχέσεων και των σχέσεων μεταξύ των δύο φύ-

λων, που ιστορικά γίνονται από το χώρο της Αριστεράς. Συμπληρώνονται από την οικολογική ανάγνωση και θεώρηση της σχέσεως μεταξύ ανθρωπίνου γένους και φύσης, μεταξύ κονωνικο-οικονομικού σχηματισμού και περιβάλλοντος, δηλαδή με την οικολογική αντίθεση. Η ρήση του μεγάλου διανοητή "Η εργασία είναι ο πατέρας του υλικού πλούτου και η γη μητέρα του" μας υπογραμμίζει ως παρακαταθήκη συνειδητοποίησης τον μοναδικό ρόλο της φύσης στις δραστηριότητες του ανθρώπινου γένους και εναποθέτει σ' εμάς και στις γενεές που μας ακολουθούν το καθήκον να προσδιορίσουμε τα όρια της παρέμβασής μας.

Σε ότι αφορά τις ενεργειακές πηγές θεωρούμε επιβεβλημένη την παρουσία ενός ισχυρού δημόσιου τομέα ο οποίος θα έχει τον έλεγχο των δικτύων, και πέραν των ισοσκελισμένων προϋπολογισμών θα πρέπει να ωθεί προς τα κάτω τις τιμές ενέργειας και να ενισχύει τις επενδύσεις σε έρευνα και καινοτομία. Η δημιουργία μιας οικονομίας λιγότερο εξαρτημένης από τα ορυκτά καύσιμα και με μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις απαιτεί γερές επενδύσεις από τη μεριά του Κράτους δεδομένου ότι οι μεγάλες ενεργειακές και χημικές κλπ επιχειρήσεις (ιδίως ιδιωτικές) έχουν ελάχιστο συμφέρον να επενδύσουν προς αυτή την κατεύθυνση. Η αγορά σε αυτόν τον τομέα δεν προκαλεί τα γεγονότα, τα ακολουθεί προσαρμοζόμενο στις νέες καταστάσεις. Το πρωτόκολλο του Κιότο για των περιορισμό των εκπομπών του CO2 αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα ρυθμιστικής παρέμβασης του Δημοσίου. Από εδώ προκύπτει η οδηγία της Ε.Ε για τα 20% (ΑΠΕ)-20% (εξοικονόμηση)- 20% (μείωση εκπομπών).

Σήμερα στη χώρα μας λόγω της παρατεταμένης ύφεσης και της μείωσης της κατανάλωσης παρατηρείται ένας πλεονασμός της ισχύος παραγωγής. Σε αυτό το πλαίσιο η επέκταση – λόγω των επιδοτήσεων – της παραγωγής από ΑΠΕ και η προώθηση της εξοικονόμησης προκαλεί μια ώθηση εκτός λειτουργίας των πιο παλιών, με μικρότερη απόδοση και ρυπογόνων εργοστασίων από ορυκτά καύσιμα. Γι' αυτό το λόγο δεν πρέπει να ποντάρουμε σε μια απλή επέκταση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Καθίσταται αναγκαία η επεξεργασία ενός ενεργειακού οδικού χάρτη που προβλέπει ένα πρόγραμμα κλεισίματος των πιο παλιών εργοστασίων και την πιθανή αντικατάσταση τους με νέα. Πρόκειται για ένα λεπτό θέμα δεδομένου ότι το κόστος αποξήλωσης ενός μεγάλου εργοστασίου είναι αρκετό ενώ σημαντικά ζητήματα σχετίζονται με την απορρόφηση της απασχόλησης..

Αυτό σημαίνει ότι η μετάβαση από ένα ενεργειακό σύστημα που βασίζεται στα ορυκτά καύσιμα προς ένα σύστημα που θα τροφοδοτείται σε μεγαλύτερο ποσοστό από ΑΠΕ, δεν μπορεί να αφεθεί μόνο στο παιχνίδι μεταξύ των επιδοτήσεων και της δράσης «των δυνάμεων της αγοράς», αλλά πρέπει να καθοδηγείται από ένα εθνικό ενεργειακό σχέδιο.

Τι κόμμα θέλουμε

Οφείλουμε να αφήσουμε στο παρελθόν την αντίληψη του κόμματος καθοδηγητή και να συνομολογήσουμε την οικοδόμηση ενός κόμματος που εμπνέει αντί να επιβάλλει. Ιστορικά οι δομές οργάνωσης και των κομμάτων της Αριστεράς είναι συνυφασμένες με έναν τρόπο οργάνωσης της κοινωνίας η οποία χαρακτηρίζεται από τη συγκέντρωση των κέντρων λήψης αποφάσεων και την πυραμιδοειδή οργάνωση τους. Στις σημερινές κοινωνίες η γνώση δεν είναι πλέον μονοπώλιο μιας μικρής πεφωτισμένης ελίτ, διαχέεται στο σύνολο των πολιτών με επιταχυνόμενους ρυθμούς καθώς οι νέες τεχνολογίες καθιστούν προσβάσιμες όχι μόνο της νέες μορφές γνώσης αλλά σιγά-σιγά και το σύνολο της παγκόσμιας πνευματικής, πολιτιστικής, επιστημονικής και τεχνολογικής κληρονομιάς.

Οφείλουμε να ανοίξουμε άμεσα μια συνολική συζήτηση για τη φύση, τη δομή και λειτουργία των πολιτικών υποκειμένων και τη σχέσης τους με την κοινωνία. Θέλουμε ένα κόμμα ανοικτό στην κοινωνία και στα ρεύματα ιδεών, δημοκρατικό, με αξιοποίηση των νέων

τεχνολογιών για την προώθηση της διαφάνειας, της επικοινωνίας και του διαλόγου. Ένα κόμμα που θα ενθαρρύνει αντί να φοβάται τη διαφορετικότητα, θα μετεξελίσσεται το ίδιο από πυραμιδοειδής βαριά δομή σε νεωτερικό δίκτυο και θα εμπνέεται από το πάθος των μελών του. Ένα κόμμα με φαντασία που θα μπορεί να προσελκύει νέους ανθρώπους.

Η επιλογή της πολιτικής ως υψηλής προτεραιότητας δεν προκύπτει τυχαία. Η οργάνωση της κοινωνίας, στο όνομα της οποίας υπάρχουν τα κόμματα, περιλαμβάνει φιλοσοφικές προσεγγίσεις , επιλογές για το μέλλον της χώρας, αλλά και για την ποιότητα των ανθρωπίνων σχέσεων οι οποίες υπερβαίνουν τα οπτικά πεδία των επιμέρους επιστημονικών και τεχνολογικών κλάδων. Κανείς τεχνικός, κανείς ερευνητής, όσο σοφός και αν είναι δεν μπορεί να προσδιορίσει το μέλλον μιας κοινωνίας στο όνομα των επιμέρους αποτελεσμάτων της επιστήμης του.

Η πολιτική ασκείται εκεί όπου ζουν και εργάζονται οι πολίτες. Έχουμε ανάγκη από ένα κόμμα :

> Διάχυτο και ριζωμένο στο χώρο, προκειμένου να παράγει, συλλέγει, και θέτει σε εφαρμογή γνώσεις για δημόσιες κινητοποιήσεις που στοχεύουν στην ικανοποίηση αναγκών και επιδιώξεων των πολιτών.
> Ανοικτό στη δημόσια αντιπαράθεση και σύγκριση με άλλες υποκειμενικότητες (κοινωνικές, κρατικές κλπ)
> Ανοιχτό σε άτομα και συλλογικότητες.
> Διαχωρισμένο σε κάθε επίπεδο λειτουργίας του από τις οποιασδήποτε κρατικές δομές. Με άντληση πόρων από τα μέλη του και περιορισμό των κρατικών επιχορηγήσεων. Με κατάλληλες μορφές εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου, και διαπνεόμενο από συγκεκριμένους κανόνες «για την ηθική διάσταση της κρίσης της πολιτικής».
> Που θα σέβεται τους θεσμούς και θα επιδιώκει μια πραγματική και διαλεκτική σχέση μεταξύ κόμματος και εκλεγμένων στους θεσμούς.

Σε μια ιστορική φάση που προωθείται η ιδέα πως δεν υπάρχει κοινωνία, αλλά μόνο τα άτομα βυθισμένα στο «άγχος» του σήμερα που καθορίζουν την ταυτότητα τους από τη σχέση τους με την κατανάλωση και το χρήμα, το μέλλον δεν προοιωνίζεται ευοίωνο. Αν η Αριστερά δεν καταφέρει να συμβάλει στη διαμόρφωση νέων συλλογικοτήτων και να ριζώσει στα νέα κοινωνικά κινήματα κινδυνεύει να καταντήσει ένας εκλογικιστικός μηχανισμός ανίκανος να παρακολουθήσει τη δυναμική των εξελίξεων και τις νέες ιδέες που αναδύονται ταχύτατα.

Οι ψηφοφόροι μας στέλνουν στη Βουλή και στους άλλους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς και εν τέλει αυτοί αποφασίζουν με την ψήφο τους. Αλλά δεν αποτελούν από μόνοι τους σημείο αναφοράς αν το κόμμα δεν καταφέρει να συνδεθεί οργανικά με τις κοινωνικές οργανώσεις προκειμένου να συμβάλει στην επίλυση προβλημάτων και στην ανάδειξη μιας νέας κουλτούρας. Απαιτείται μια ευρύτερη θεώρηση προκειμένου να αποκτήσουμε τη δυνατότητα να παίρνουμε αποφάσεις μακράς πνοής που σχετίζονται με το κοινό μέλλον μας, να διαχειριζόμαστε συλλογικές ανάγκες και να ανιχνεύουμε εναλλακτικές λύσεις. Διαφορετικά το πολιτικό κόμμα μεταμορφώνεται σε μια συναρμολόγηση ομάδων που αντιπροσωπεύουν εκλογικές συμμαχίες που στοχεύουν στην εκλογή στα θεσμικά όργανα χωρίς να είναι στην ουσία πολιτική δύναμη που οργανώνεται για να επεξεργαστεί μέσα από τις σχέσεις με την κοινωνία, με τους πολίτες, μια θεώρηση, ένα συλλογικό σχέδιο, μια ιδέα για την κοινωνία που επιδιώκει.

Σε μια χώρα όπου η κοινωνία αισθάνεται ότι αντιπροσωπεύεται όλο και λιγότερο από το σημερινό πολιτικό σύστημα, η Δημοκρατική Αριστερά θα έχει προοπτική αν συμβάλλει στην μεταρρύθμιση και καλυτέρευση της δημοκρατίας. Η οποία δεν διατρέχει τον μέγιστο κίνδυνο από την Χ.Α. - ο οποίος βέβαια δεν πρέπει να υποτιμηθεί- όσο από τη διάρρηξη του τρίπτυχου “κοινωνία των πολιτών- κόμματα - θεσμοί”.

Ο απλός πολίτης, οι εργαζόμενοι, οι παραγωγοί με λίγα λόγια ο κόσμος αντιλαμβάνονται ότι είμαστε μια δύναμη ευθύνης αλλά δεν έχει ξεκάθαρο αν πηγαίνουμε πιο δεξιά ή πιο αριστερά, και μπαίνει το ερώτημα προς τα πού πηγαίνουμε; Και αυτό το ρώτημα δεν μπορεί να καλυφτεί από την συνήθη φράση «κυβερνώσα» αριστερά, ούτε βέβαια αρκεί γι' αυτό ένας ηγέτης. Για να δοθεί μια απάντηση που συναντά συναίνεση πρέπει να συμβάλλουμε ώστε να δοθεί ψυχή στη χώρα. Αλλά για να γίνει αυτό χρειάζεται να ριζώσουμε στην ιστορία της, στα προβλήματα της χωρίς να σβήνουμε το παρελθόν. Πρέπει να προσπαθήσουμε να κάνουμε την Δημ. Αρ. και προοπτικά την Αριστερά ένα «νέο εθνικό κόμμα». Και για να επιτύχουμε κάτι παρόμοιο πρέπει να ξεκινήσουμε από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα και να ριζώσουμε στον κόσμο της εργασίας με την πλατιά έννοια) και του λαού, δεν φθάνουν από μόνα τους τα διάσπαρτα κοινωνικά στρώματα της κριτικής περίσκεψης.

Η αδυναμία μας να αποσαφηνίσουμε, και να αποδεχθούμε, το νέο ρόλο του κόμματος στις σημερινές συνθήκες αντανακλάται και στις καθυστερήσεις διαμόρφωσης κουλτούρας και συγκεκριμένων κανόνων εσωτερικής λειτουργίας. Το καταστατικό του κόμματος παραμένει στο επίπεδο των γενικών περιγραφών και η συζήτηση για την περαιτέρω επεξεργασία του μετατίθεται για το μέλλον. Δεν υπάρχει κανονισμός λειτουργίας της Εκτελεστικής Επιτροπή και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας με αποτέλεσμα να υφίστανται αλληλοεπικαλύψεις και να λείπει η συστηματική ροή πληροφόρησης στο εσωτερικό του κόμματος. Η λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής και οι συνεδριάσεις της δεν καθορίζεται από σαφές πλαίσιο με αποτέλεσμα οι αποφάσεις της να αποτελούν συστηματικά έγκριση των εισηγήσεων του προέδρου. Αυτή η κατάσταση μεταφέρεται σε ολόκληρη την κλίμακα του κόμματος με αποτέλεσμα τα μέλη του να νιώθουν περιθωριοποιημένα από την λήψη των αποφάσεων. Εκ των πραγμάτων τα παραπάνω δημιουργούν ευνοϊκό έδαφος για συμπεριφορές ηγετικών στελεχών οι οποίες ερμηνεύονται κατά το δοκούν.Έχει δε ως αποτέλεσμα την αλλοίωση της εικόνας μας και τη διαμόρφωση της άποψης στην κοινή γνώμη ότι παρά τις καλές προθέσεις μας, την κουλτούρα και την ευγένειά μας, είμαστε ένα κόμμα χωρίς πυξίδα. Έχει δε ως παράπλευρη ενέργεια την αποδυνάμωση των ενδιάμεσων μηχανισμών διαμόρφωσης πολιτικής και την μετάθεση υπέρμετρου βάρους στις πλάτες του προέδρου του κόμματός μας.

Εντέλει η Δημοκρατική Αριστερά απέχει πολύ από την διατυπωμένη ειλικρινή πρόθεση της να γίνει κόμμα των μελών της, ένα δημοκρατικό κόμμα του 21ου αιώνα.

Για μια νέα κοινωνική και πολιτική πλειοψηφία

Η πολιτική ζωή κινείται με ταχύτατους ρυθμούς. Απρόβλεπτες εξελίξεις στο εσωτερικό της χώρας ή σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δεν μπορεί να αποκλειστούν.

Ούτως ή άλλως την πρωτοκαθεδρία στην πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας παίρνουν η παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και η μεταρρύθμιση του κράτους. Πρόκειται για διαδικασίες με ορίζοντα δεκαετίας, διαδικασίες οι οποίες επανατοποθετούν τα ζητήματα του προγραμματικού λόγου, των κοινωνικών και πολιτικών συμμαχιών. Είναι αυτονόητο ότι στην πορεία αυτή η Ν.Δ. δεν αποτελεί στρατηγικό μας εταίρο και το ΠΑΣΟΚ , το οποίο σήμερα ταυτίζεται με το σύνολο των συντηρητικών πολιτικών, θα περάσει από το καθαρτήριο του Δάντη πριν επανέλθει , αν επανέλθει, στην πολιτική επιφάνεια. Σε κάθε περίπτωση εμείς δεν πρόκειται να λειτουργήσουμε ως κολυμβήθρα του Σιλωάμ για το πολιτικό προσωπικό του σοσιαλδημοκρατικού χώρου που επιμερίζεται σοβαρές ευθύνες για τη σημερινή κατάσταση της χώρας.

Η Δημοκρατική Αριστερά οφείλει επίσης να κάνει μια σαφή διάκριση μεταξύ της στάσης ευθύνης που μας επιβάλει τη συμμετοχή σε κυβερνήσεις ειδικών εθνικών συνθηκών και

της ανάγκης να εργαστεί για τη διαμόρφωση μιας νέας κοινωνικής και πολιτικής πλειοψηφίας η οποία προϋποθέτει τον μετασχηματισμό και την ουσιαστική σύγκλιση με το άλλο τμήμα της Αριστεράς. Κι αυτή θα είναι μια δύσκολη πορεία συγκρούσεων και συνεννοήσεων, συγκλίσεων και αποκλίσεων, συνθέσεων και αντιπαραθέσεων. Μια πορεία στη διαδρομή της οποίας θα πρέπει να φέρουμε το μεγαλύτερο μέρος από τις δυνάμεις που συναποτελούν τον ΣΥΡΙΖΑ ενώπιος ενωπίω με την τοποθέτηση τους επί συγκεκριμένων προβλημάτων της καθημερινότητας.

Φιλοδοξούμε να συναντηθούμε με τους πολίτες και τις συλλογικότητες του ευρύτερου χώρου του δημοκρατικού σοσιαλισμού, της πολιτικής οικολογίας και τους ανένταχτους αριστερούς. Συνάντηση στην οποία δεν έχει θέση το πολιτικό προσωπικό που επιμερίζεται σοβαρές ευθύνες για τη σημερινή κατάσταση της χώρας. Η Δημοκρατική Αριστερά ήρθε στο πολιτικό προσκήνιο προκειμένου να δηλώσει το τέλος της μεταπολίτευσης και όχι τη διαιώνιση του τέλους της.

Στις παρούσες συνθήκες κοινωνικής, οικονομικής, πολιτικής κρίσης και κυρίως κρίσης αξιών και θεσμών, αποτέλεσμα της παγκοσμιοποίησης της αδιαφορίας και του Θατσερικού γνωμικού "η κοινωνία δεν υπάρχει", η Δημοκρατική Αριστερά κατανοεί βαθύτατα την ανάγκη μιας εθνικής συνεννόησης των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων στο όνομα των εθνικών προτεραιοτήτων. Προτεραιότητες οι οποίες όμως δεν είναι μονοσήμαντα καθορισμένες αλλά εκφράζουν συμβιβασμούς μεταξύ υπαρκτών πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων. Για να είναι αποτελεσματική μια νέα εθνική συνεννόηση είναι απαραίτητη η διαμόρφωση μιας νέας κοινωνικής και πολιτικής πλειοψηφίας, με σημαντική την παρουσία της Αριστεράς. Η αναστροφή της καταστροφικής πορείας της χώρας και η απαρχή διεξόδου από την πολυδιάστατη κρίση δεν μπορεί παρά να στηριχθεί στην αύξηση της απασχόλησης και στις δυνάμεις που παράγουν, δημιουργούν, επινοούν, καινοτομούν και επιχειρούν στο πλαίσιο μιας κοινωνίας αλληλεγγύης.

Η Δημοκρατική Αριστερά αποτελεί υπό τις σημερινές συνθήκες τη σημαντικότερη εγγύηση για τη συγκρότηση του χώρου του δημοκρατικού σοσιαλισμού και η πολιτική της αυτονομία είναι αδιαπραγμάτευτη. Τα ηγετικά στελέχη του κόμματος οφείλουν εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της, στον προγραμματικό της λόγο και κυρίως εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της εργασίας.

Κάθε προσπάθεια ρευστοποίησης του εγχειρήματος της Δημοκρατικής Αριστεράς θα μας βρει αντίθετους. Στις σημερινές συνθήκες η Δημοκρατική Αριστερά αν δεν υπήρχε θα έπρεπε να εφευρεθεί.

«*Είμαστε η Αριστερά που επιδιώκει να εντάσσει τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες στη στρατηγική του δημοκρατικού δρόμου προς το σοσιαλισμό, ειδικά μέσα στις συνθήκες της οικονομικής, πολιτικής, κοινωνικής και πολιτισμικής κρίσης. Καθημερινή μας επιδίωξη η αντιπαλότητα στο νεοφιλελευθερισμό, η διεύρυνση της δημοκρατίας, η υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, των ανέργων, των νέων, των γυναικών, των μεταναστών, η προστασία του περιβάλλοντος, η οικολογική ανάπτυξη, η δημοκρατική ολοκλήρωση και η προοδευτική ευρωπαϊκή πορεία*» (*Διακήρυξη αρχών Δημοκρατικής Αριστεράς 2010*)

«οι υπογράφοντες μέλη της Κ.Ε.»

ΑΓΓΕΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ
ΑΡΧΟΝΤΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΙΩΤΗ ΑΝΝΥ
ΒΛΑΧΟΣ ΜΑΡΚΟΣ
ΖΟΡΚΑΔΗΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΟΣ ΘΕΜΙΣ
ΚΟΥΤΣΟΠΙΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΚΟΥΤΣΟΥΝΗ ΣΟΥΛΑ
ΚΡΙΜΠΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΩΛΕΤΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΛΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΛΟΥΚΑΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΜΑΡΚΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΤΑΚΗΣ
ΠΑΠΠΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΣΚΟΠΟΥΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΤΣΟΥΚΝΙΔΑΣ ΑΡΗΣ
ΦΩΤΕΙΝΟΣ ΘΡΑΣΟΣ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ